

Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastustabel

Nr	Märkuse sisu	Arvestamine/mittearvestamine
Haridus- ja Teadusministeerium		
1.	Seaduse muudatusega lisatakse eelnõu § 1 punktis 3 Eesti Rahvusringhäälingu ülesannete hulka hariduse ja elukestva õppe arendamisega seotud kohustused. Teeme ettepaneku eelnõu täiendamiseks ning lisada ka ülesanded seoses teadus- ja arendustegevuse või teaduse populariseerimisega.	Mittearvestatud. ERR põhitegevus on avaliku meediateenuste osutamine, sh uudiste, kultuuri, hariduse ja ühiskondlike teemade kajastamine. Teadus- ja arendustegevus on ülikoolide ja teiste teadusasutuste põhitegevus ning ERR teeb nendega oma eelarveliste võimaluste piires koostööd. Teaduse populariseerimisega tegeleb ERR ka täna oma olemasolevate ülesannete raames, näiteks hariduse, kultuuri ja ühiskondlike teemade kajastamise kaudu.
Justiits- ja Digiministeerium		
1.	<p>Eelnõu § 1 p-ga 5 kavandatakse sätestada uue meediateenuse mõju hindamise regulatsioon.</p> <p>Seletuskirja järgi tuleneb sellise regulatsiooni loomise vajalikkus riigiabi teatisest, mille punktide 84–90 kohaselt peab avalik-õigusliku ringhäälingu uute meediateenuste turuletoomisele eelnema avaliku teenuse mõju hindamine. Seejärel räägitakse seletuskirjas läbivalt „riigiabist ja teistest konkurentsireeglitest“. Kuigi ka riigiabi on osa konkurentsioigusest, on selle ja teiste konkurentsireeglite puhul tegemist erinevate valdkondadega. Konkurentsiamet teostab konkurentsi- ja riiklikku järelevalvet konkurentsiseaduse 2., 4. ja 5. peatükis sätestatu täitmise üle (keelatud kokkulepped, turgu valitseva seisundiga seotud kohustused ja koondumiste kontroll). Riigiabi (konkurentsiseaduse 6. peatükk) ei ole mitte Konkurentsiameti, vaid</p>	<p>Selgitame. Kuigi avalik-õigusliku ringhäälingu uute meediateenuste turule toomise eelne mõju hindamise kohustus tuleneb riigiabi teatise punktidest 84–90, ei tähenda see, et hindamine ise oleks riigiabi menetlus ning Rahandusministeeriumi pädevuses. Riigiabi teatise kohaselt on hindamise eesmärk tagada, et oluliste uute audiovisuaalteenuste riiklik rahastamine ei moonutaks kaubandust ja konkurentsi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Selline hinnang on eeltingimus selleks, et teenuse rahastamine oleks kooskõlas riigiabi reeglitega. See tähendab, et kui mõju hindamist ei tehta või see on ebapiisav, võib tegemist olla ebaseadusliku riigiabiga.</p> <p>Avaliku teenuse mõju hindamine on sisuline konkurentsi analüüs, mille käigus hinnatakse, millist mõju uus teenus avaldab olemasolevatele turuosalistele ja meediaturule tervikuna. Sellise</p>

<p>Rahandusministeeriumi pädevuses. Seega ei ole Konkurentsiametil volitust ja pädevust hinnata uusi meediateenuseid riigiabi regulatsiooni kontekstis (nt seda kas uus toode annab põhjendamatuid eeliseid Rahvusringhäälingule võrreldes erasektori meediateenuse pakkujatega).</p> <p>Seletuskirjas ei ole ka veenvat selgitust selle kohta, miks otsustati määrata selline ülesanne just Konkurentsiametile, samuti mida täpselt peab sisuliselt tähendama Konkurentsiametilt taotletav „konkurentsianalüüs“. Sellise lahenduse sobivust ei ole ka JDM-i ega Konkurentsiametiga arutatud.</p> <p>Leiame, et enne mistahes asutust pädevaks asutuseks määramist tuleks analüüsida selle asutuse pädevust, uue ülesande praktilist teostatavust, sellega kaasnevaid kulusid ja lisaülesannete teostamiseks vajaliku ressursi ulatust. Teeme eelnõu autoritele ettepaneku veelkord põhjalikult kaaluda erinevaid variante analüüsi teostaja rolli avalike teenuste mõju hindamises ning määrata asutus, kes on seaduse järgi selleks pädevust ja praktikas ka ressursi.</p>	<p>analüüsi läbiviimine eeldab konkurentsioiguslikku ekspertiisi, mitte riigiabi pädevust.</p> <p>Eelnõu kohaselt teeb TTJA otsuse uue meediateenuse mõju hindamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta ning taotluse rahuldamise korral hindab uue meediateenuse mõju samuti TTJA. Mõju hindamist teeb ta hindamismetoodika alusel ise või hankemenetluse korras. Eelnõu ei näe ette, et Konkurentsiamet hindaks uusi meediateenuseid. Konkurentsiameti kaasamine menetlusse toimuks ainult vajadusel ning menetluse selles etapis, millele järgneb mõju hindamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus. Konkurentsiamet ei võta üle mõju hindamise menetluslikku vastutust.</p> <p>Selline koostöö on kooskõlas haldusmenetluse seaduse, halduskoostöö seaduse ning konkurentsiseaduse põhimõtetega, mille kohaselt võivad haldusorganid oma pädevuse piires teineteist abistada ja anda erialast eksperthinnangut. Tegemist ei oleks seega TTJA poolt Konkurentsiametilt tellitava teenusega, vaid ametkondliku koostööga, mille käigus TTJA jääb menetluse eest vastutavaks asutuseks ja Konkurentsiamet annab vajadusel piiratud mahu eksperthinnangu või seisukoha oma pädevuse piires. Selline koostöö on kooskõlas ka Konkurentsiameti põhimäärusega ning ei too kaasa uue funktsiooni kehtestamist. Leiame, et kuigi Konkurentsiamet ei tee riigiabi järelevalvet ega vii läbi haldusmenetlust, on ameti põhimääruse kohaselt tal siiski pädevus konkurentsioikorra analüüsimiseks ja koostöö tegemiseks teiste valitsusasutustega.</p> <p>Täiendame seletuskirja selgitusega Konkurentsiameti kaasamise võimalike mõjude ja koormuse kohta. Analüüsi mahtu on praeguses etapis keeruline hinnata, sest see sõltub konkreetsest uuest</p>
--	---

		meediateenusest. On siiski eeldatav, et selliseid juhtumeid esineb harva ehk tõenäoliselt kord viie või kümne aasta jooksul, mistõttu ei too kavandatav lahendus kaasa Konkurentsiametile märkimisväärsel lisakoormust ega püsivat ressursivajadust.
2.	Täiendavalt toome välja, et väljatöötamiskavatsuse kooskõlastustabelis on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi märkuse, mis puudutab ligipääsetavuse nõuete sätestamist Eesti Rahvusringhäälingu jaoks, selgituseks viidatud meediateenuste seaduse (MeetS) §-le 23. 2025. a septembri alguses on esitatud Vabariigi Valitsusele „Puudega inimeste audiovisuaalmeedia teenuste ligipääsu regulatsiooni rakendamise analüüs“ (eel nõude infosüsteemi toimiku nr 25-0947). Analüüsis on märgitud, et analüüsist lähtudes koostatakse järgneva tegevusena kultuuriministri määruse eelnõu, mis täpsustab nõudeid ligipääsetavusele. Määruse kehtestamise kohustus tuleneb ka MeetS § 23 lg-st 1 ¹ , mis näeb ette, et valdkonna eest vastutav minister (ehk kultuuriminister) kehtestab määrusega täpsemad nõuded audiovisuaalmeedia teenuste ligipääsetavusele ja nende täitmise tähtsused. Palume edastada JDM-ile ka eelmainitud määruse eelnõu.	Arvestatud.
Rahandusministeerium		
1.	Oleme nõus, et Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) toetamine riigieelarvest lepitakse kokku neljaks aastaks ning see toetuse summa kajastub riigi eelarvestrateegia rahastamiskavas. Raamlepingus saab omakorda sellest lähtuda ja lubada vajadusel ka toetust mitte vähendada. Siinjuures tuleb arvestada, et kui kogueelarvet mingil põhjusel vähendatakse, siis viimane peab tulema Kultuuriministeeriumi eelarvest. Kuna aga riigieelarves ei ole ERRi nimetatud, vaid temale	Teadmiseks võetud. Oleme seisukohal, et kui riigieelarve seaduses on summa fikseeritud, siis iga muudatus (erakorraline kulu) vajab riigieelarve muutmist Riigikogus, mitte lihtsalt raamlepingu või lisa muutmist Kultuuriministeeriumi tasandil. See takistab kiiret reageerimist muutuvatele oludele ja võib põhjustada rahastuse viivitusi. Samuti muutuks ERR-i toetus parlamendis nähtavaks poliitiliseks arutelupunktiks, mis võib ohustada tema sõltumatust – täpselt seda, mida uus mudel tahab vältida. Tekib risk, et raamleping kaotab oma mõtte, kui Riigikogu otsustab summat muuta iga-aastase

	<p>planeeritav toetus sisaldub Kultuuriministeeriumi valitsemisala vahendite sees, siis palume kaaluda, kas rahastuskindluse tagamiseks oleks vaja iga-aastane ERRi toetussumma ka riigieelarve tekstiparagrahvis sõltumatute asutuste juures välja tuua (2025. aasta riigieelarve seaduses on selline näiteks § 6, lisatava lõike tekst võiks olla: „Käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 toodud Kultuuriministeeriumi valitsemisala kultuuriprogrammi piirmääraga vahendite mahust moodustab Eesti Rahvusringhäälingu eelarve XXX eurot.“). Kui selline soov on, siis tuleb Eesti Rahvusringhäälingu seadusesse (ERHS) lisada säte, mille kohaselt „ERRile raamlepinguga kokku lepitud toetus kajastatakse riigieelarves“.</p>	<p>eelarve menetlemisel.</p>
2.	<p>Eelnõuga soovitakse kehtestada ERRile nelja-aastane rahastamiskava, mis ei järgi tavapäraselt RES/RE planeerimisprotsessi. Eelnõus ei ole välja toodud ERRi uue rahastamisskeemi rakendamisega kaasnevaid kulusid ega mõju riigieelarvele. Samuti katteallikad, kuidas on planeeritud katta kulude kasv kui uue meetodika alusel ERRile eraldatav toetus eeldab lisarahastust. Juhime tähelepanu, et uue rahastamisskeemi kehtestamisega ei kaasne automaatset lisarahastust riigi eelarvestrateegias. Seaduse muudatuse kehtestamisel tuleb arvestada, et Kultuuriministeeriumi valitsemisala tagab ERRile toetuse eraldamise 4 aastaks vastavalt kokkulepitud rahastamisskeemi meetodikale. Kehtivas ERHS-s on säte „(6) <i>Kui lepingus sätestatud riigieelarvest eraldatava toetuse maht muutub pärast riigi eelarvestrateegia heakskiitmist ja pärast riigieelarve vastuvõtmist või muutub see lisaeelarvega või riigieelarve muutmise, tehakse vastavad muudatused lepingus ettenähtud tingimustel ja korras.</i>“ Seda uues eelnõus enam ei ole.</p>	<p>Osaliselt arvestatud. Eelnõu ja selle seletuskiri on koostatud riigi koosloome keskkonnas, mille eesmärk on koondada kogu õigusloomeprotsessiga seotud teave ühtsesse süsteemi ning katta õigusakti elutsüklil alates algatamisest kuni Riigi Teatajas avaldamiseni. Keskkond on Justiits- ja Digiministeeriumi, Riigikantselei ja Riigikogu Kantselei koostöös loodud ning on praegu piloteerimise etapis. 2025. aasta alguses tutvustati keskkonda Kultuuriministeeriumile ning paluti seda eelnõude koostamiseks kasutada hakata, kuid kuna keskkond ei vasta veel täielikult Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) nõuetele, muudetakse eelnõu seletuskirja struktuur HÕNTE kohaselt, et tagada ühtne ja nõuetele vastav vormistus. Samuti lisatakse seletuskirja seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevuste, eeldatavate kulude ja tulude peatükk.</p> <p>Pakutud sõnastuses lõigu seletuskirja lisamine ei ole vajalik, sest rahastamismudeli kehtestamine ei eelda automaatselt täiendavat rahalist kulu ega uute katteallikate leidmist. Eelnõu ei too kaasa</p>

	<p>Palume seletuskirja täiendada:</p> <p>1) koostada vastavalt HÕNTEle seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevuste, eeldatavate kulude ja tulude peatükk koondatuna;</p> <p>2) palume seletuskirja täiendada seaduse eelnõu rakendamisega kaasnevate kulude katteallika osas järgmiselt: „Kehtivas riigi eelarvestrateegias ei ole eelnõuga kaasnevate kuludega arvestatud. Eelnõu heaks kiitmisega kaasnevate kulude rahastamisvõimaluste üle arutatakse järgmises riigieelarve ja riigi eelarvestrateegia protsessis Rahandusministeeriumi poolt valitsusele koondatava info alusel. Juhul kui lisavahendeid ei eraldata, tuleb kulud katta Kultuuriministeeriumi valitsemisala eelarvest.“</p>	<p>automaatset kulude kasvu ega lisaeraldisi riigieelarvest. ERR-i toetuse määramise aluspõhimõtted sätestatakse seaduses läbipaistvuse ja prognoositavuse suurendamiseks, kuid rahastusotsused tehakse endiselt riigi eelarvestrateegia ja riigieelarve koostamise tavapärase protsessis.</p> <p>Toetuse suuruse määramisel peab alati lähtuma objektiivsetest ja prognoositavatest alustest, näiteks majandus- ja rahandusprognoosidest. Eelnõu lihtsalt nimetab need tegurid, mida tuleb arvestada, et rahastamine oleks läbipaistev ja prognoositav. Tegelikult ei loo see ERR-ile ega riigieelarvele uusi kulukohustusi, sest ilma selliste analüüside ja prognooside aluspõhjata ei ole võimalik toetust üldse määrata. Ka kehtivas korras peaks toetuse suuruse määramisel tuginema objektiivsetele komponentidele.</p> <p>Eelnõu punkt 9 (§ 10 lõige 5) annab õiguse eraldada ERR-le sihtotstarbelist toetust nõ baastoetusele lisaks teatud erakorraliste või spetsiifiliste ülesannete täitmiseks, sealhulgas riigikaitseülesannete ja elutähtsate teenuste tagamiseks. Kui riik otsustab seda õigust mitte kasutada, ei teki ERR-ile õigust ega riigieelarvelist kohustust. See säte ei loo automaatselt lisakulutust ega kohustust, vaid sätestab valitsuse otsustusruumi.</p> <p>Eelnõu punktis 9 (§ 10 lõikes 6) toodud säte asendab üldise viite RES-i või RE muutustele, tuues selgemalt välja need olukorrad, kus muutmine on õigustatud. Paindlikkuse piiramine on teadlik valik, mille eesmärk on tagada rahastamise stabiilsus ja sõltumatus poliitilistest kõikumistest, kuid see ei välista muudatusi, kui riigi eelarveolukord seda nõuab.</p>
3.	Eelnõuga korrastatakse Eesti Rahvusringhäälingu rahastamist riigieelarvest. Teeme ettepaneku sellega seoses muuta ka ERHS §	Arvestatud.

	7 lõike 5 punkti 1. ERHS kehtiva sõnastuse kohaselt on rahvusringhäälingu tuluks iga-aastane eraldi riigieelarvest. Termin „eraldis“ on vananenud ja riigieelarve kontekstis seda enam ei kasutata. Lihtsustatult öeldes – kõiki vahendeid, mis eraldatakse väljapoole riigiasutusi, nimetatakse toetusteks.	
4.	Eelnõu § 10 lõigetes 5 ja 9 on kasutatud väljendit „sihtotstarbelised eraldised“. Palume ka siin asendada sõna „eraldised“ sõnaga „toetus“ samal põhjusel, mis punktis 3 selgitatud. Need toetused võiksid samuti kajastuda ERHS § 7 lõikes 5 toodud loetelus, kuna hetkel on selles nimetatud ainult „iga-aastast“ toetust, kuid lähtudes lisatavast sättest, on rahvusringhäälingul võimalik riigieelarvest saada ka teisi toetusi.	<p>Osaliselt arvestatud. Eelnõu punkt 9 (§ 10) käsitleb ERR-i toetust (nn baastoetust), mis antakse raamlepingu alusel ning asendame sõna „eraldis“ sõnaga „toetus“. Viidatud säte hõlmab kõiki püsivaid ja ka sihtotstarbelisi lisatoetusi, mis on vajalikud avalike ülesannete täitmiseks, sh tööjõukulud, majandamiskulud, investeeringud ja muud raamlepingus sätestatud erakorralised vajadused. Need toetused on meie hinnangul kõik kaetud ERHS § 7 lõike 5 punktiga 1.</p> <p>Sihtotstarbelised projektitoetused on toetused, mida ERR võib saada konkurentsipõhiselt või taotlusvoorude kaudu, näiteks Euroopa Liidu või riiklikest programmidest. Need ei kuulu raamlepingu reguleerimisalasse.</p>
Eesti Autorite Ühing		
1.	<p>Kultuuriministeerium saatis 01. septembril erinevatele organisatsioonidele, sh Eesti Autorite Ühingule (EAÜ), arvamuse avaldamiseks Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seaduse eelnõu.</p> <p>Käesolevaga teatan, et eelnõuga kavandatud muudatused on asjakohased ning EAÜ-l ei ole sisulisi märkusi ega ettepanekuid eelnõu sisu osas.</p> <p>Siiski pean veelkord vajalikuks kirjutada Teile probleemist, millele juhtisin tähelepanu ka eelmisel aastal, kui EAÜ saatis Kultuuriministeeriumile oma arvamuse Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse (VTK) osas.</p>	<p>Teadmiseks võetud. Kultuuriministeerium mõistab EAÜ muret ERRi muusikavaliku pärast. Probleem tuleneb ERRi rahalistest võimalustest, mis võivad mõjutada repertuaarivalikuid. Seetõttu pöörame tähelepanu nende teadlikkuse tõstmisele, et ka piiratud vahendite raames kajastuks muusikavalikus eesti kultuur ja keel võimalikult laialdaselt.</p>

<p>Nimelt on viimase kümnekonna aasta jooksul teinud EAÜ-d murelikuks trend, kus ERR finantsilistel kaalutlustel kasutab oma saadetes aina rohkem nõndanimetatud library- ja kataloogimuusika tüüpi muusikateoseid, mille autorid ei ole EAÜ ega ühegi teise riigi autoriühingu liikmed. Sellise repertuaarivaliku tegemine ei lähe kokku ERRile seadusest seatud eesmärgiga toetada eesti keele ja kultuuri arengut (ERHS § 4 p 1). Kuigi eelnõule lisatud kooskõlastustabelis on välja toodud, et EAÜ kommentaar on teadmiseks võetud, on eelnõus välja toodud lahendus suunatud vaid ERRi puuduliku rahastamise lahendamisele, mitte probleemi lahendamisele tervikuna.</p> <p>Kui veel 2019. aasta I kvartalis oli omaaadetes kasutatud muusikateoste osakaal selgelt EAÜ poolt esindatavate muusikateoste kasuks (73,3% vs. 26,7%), siis alates 2023. aasta I kvartalist kuni 2024. aasta IV kvartalini oleme püsivalt olukorras, kus EAÜ poolt esindatava muusika osakaal on langenud kolmandikuni (perioodi keskmine 35%). Viimase viie aasta trendi hinnates langus jätkub. Seega läheb suurem osa ERRi poolt muusika kasutamise eest makstavatest tasudest välismaistele kirjastustele ja teenusepakkujatele, mitte kohalikele autoritele. Kuna ERRi poolt makstavad autoritasud on kohalikku turgu arvestades märkimisväärsed ning enam kui 60% ERRi poolt EAÜ-le makstavatest autoritasudest laekub televisioonis muusikateoste kasutamise eest, mõjutab ERRi repertuaarivalik Eesti muusikavaldkonna käekäiku tervikuna, sest EAÜ esindab ligi seitset tuhandet Eesti muusikateose autorit. Hetkel oleme kahjuks olukorras, kus Eesti autorite loomingul on ERRi tele-eetrisse pääseda aina raskem, kohalik televaataja võõrandub aina enam eestimaisest muusikast ja televisiooni repertuaarivalik ei toeta autoritasudega kohalikke autoreid. EAÜ usub, et ERRi sõltumatust</p>	
---	--

	austades on vajalik täpsustada, et ERHS § 4 punktist 1 tulenev kohustus toetada eesti keele ja kultuuri arengut hõlmab ka muusikalise repertuaari valikut ERRi poolt toodetud või tellitud saadetes. Tekkinud olukorras peab EAÜ hädavajalikuks, et ERR saaks juurde rahalisi vahendeid, et eelnimetatud eesmärki täita.	
Eesti Meediaettevõtete Liit		
1.	<p>Meediateenused (eelnõu § 1 punktid 1, 2 ja 4)</p> <p>EML-i hinnangul laiendab eelnõus kavandatud muudatus, millega lisatakse ERR-i ülesannete loetelusse ka „teiste meediateenuste osutamine“, põhjendamatult ERR-i poolt osutatavate teenuste hulka. Nendime, et ka kehtiva EHRS § 5 lg 1 punkti 3 alusel võib ERR nõukogu loal toota „muid meediateenuseid (kehtiva MeeTS §4 tähenduses, mis käsitleb meediateenusena audiovisuaalmeedia- ja raadioteenuseid)“. Kuna meediateenuste mõiste sisu on hiljaaegu jõustunud Euroopa meediavabaduse määrusest (edaspidi EMFA) ja eelnõuna menetluses olevast Meediateenuste seaduse muutmise seadusest tulenevalt ka Eesti õiguses oluliselt avardumas, tuleb ERHS-i muutes silmas pidada, et <i>meediateenuse</i> mõiste sisu grammatiline laienemine ei või anda ilma eelneva avaliku arutelu ja analüüsita ERR-ile automaatselt juurde lisaülesandeid.</p> <p>Selgituseks, ERHS-s ei ole eraldi defineeritud seda, mida tähendab <i>meediateenus</i> või kes on <i>meediateenuse osutaja</i>. ERHS § 2 lg 2 kohaselt rakendatakse ERHS-s reguleerimata küsimustes meediateenuste seaduses (edaspidi MeeTS) meediateenuse osutaja kohta sätestatud. See tähendab, et ERHS lähtub nii <i>meediateenuse</i> kui <i>meediateenuse osutaja</i> mõiste sisustamisel MeeTS-is antud tähendustest. MeeTS § 1 punkti 1 kohaselt viitab <i>meediateenus</i> koondnimetusena audiovisuaalmeedia- ja raadioteenustele. MeeTS</p>	<p>Osaliselt arvestatud. Kultuuriministeerium nõustub, et koostööstusringile läinud eelnõus jäid regulatsioonist välja nõukogu eelneva nõusoleku alla kuuluvad meediateenused, mida eelnõu kohaselt ei loeta uueks meediateenuseks. Paragrahvi 9 lõike 2 punkt 3 sõnastust muudetakse, et arengukava kajastaks kõiki kavandatavaid meediateenuseid, sealhulgas uued meediateenused, millele annab nõukogu nõusoleku arengukava heakskiites. Lisaks täiendatakse eelnõud § 21 lõike 1 punkt 6 sõnastuse muutmise, millega antakse nõukogule õigus otsustada Rahvusringhäälingu programmide arvu kõrval ka muude meediateenuste pakkumise üle, kooskõlas ERHS §-ga 5.</p> <p>Kultuuriministeerium nõustub, et eelnõu muudatustega täpsustatakse ERR-i ülesannete sõnastust, kuid rõhutab, et eelnõu muudatusega ei looda ERR-ile uusi ülesandeid ja eesmärke ega laiendada tema mandaati väljapoole seaduses sätestatud raame. Ka hariduse, elukestva õppe ja meediakirjaoskuse edendamise ülesande täiendus eelnõus, ei ole oma sisult uus ülesanne.</p> <p>Mõiste „muid meediateenuseid“ ei tähenda ERR-ile õigust hakata tegutsema väljaspool tema põhitegevuse piire, vaid võimalusega edastada ja pakkuda meediasisu ning avalik-õiguslikku meediateenust eri platvormidel ja vormides, vastavalt meediatarbimise arengule. Tegemist ei ole uue tegevuse seadustamisega, vaid olemasoleva seaduse ajakohastamisega, et võimaldada ERR-il oma avalikku</p>

<p>§ 4 määratleb omakorda veel täpsemalt, millised audiovisuaalmeedia teenused ja raadioteenused meediateenuste mõistega hõlmatud on. Teisisõnu, <i>meediateenuste</i> mõiste sisu on MeeTS-is väga selgelt piiritletud kui audiovisuaalmeedia- ja raadioteenused ning muu meedia (sh kirjutav meedia) selle mõiste alla ei kuulu. Seega on hetkel ERR-i õigus toota nõukogu loal muid meediateenuseid tegelikkuses väga selgelt piiritletud MeeTS §-s 4 loetletud teenustega.</p> <p>EMFA rakendamisega seonduva MeeTS-i muutmise seaduse eelnõuga plaanitakse aga laiendada MeeTS-i kohaldamisala nii, et sellega oleks kaetud ka EMFA-st tulenevad muud meediateenused. EMFA defineerib <i>meediateenuse</i> laiemalt kui audiovisuaalmeedia- ja raadioteenused (nagu see on Eesti õiguses), hõlmates kõikvõimalikke teenuseid, mille eesmärk on pakkuda meediateenuse osutaja toimetust vastutusele mis tahes viisil üldsusele teavitust, meelelahutust või haridust saateid või ajakirjandusväljaandeid (Art 2 (1)). Eelnõu kohaselt täiendatakse MeeTS §-i 4 nii, et edaspidi on <i>meediateenus</i> lisaks audiovisuaalmeedia teenusele ja raadioteenusele ka muu EMFA artikli 2 punktis 1 sätestatud meediateenus. Teisisõnu, kui siiani reguleeris MeeTS meediateenustest üksnes audiovisuaalmeedia- ja raadioteenuste osutamise nõudeid, nimetades neid ühiselt <i>meediateenusteks</i>, siis kavandatud muudatuste kohaselt saab olema meediateenuste mõistel MeeTS-is edaspidi palju laiem tähendus.</p> <p>Kuna ERHS-i <i>meediateenuste</i> mõiste baseerub MeeTS-il, laieneks MeeTS-i muudatuste vastuvõtmisel automaatselt ka nende meediateenuste ring, mida ERR pakkuda võib. See tähendab, et kui senini võis ERR pakkuda nõukogu loal MeeTS §-s 4 sätestatud audiovisuaalmeedia- ja raadioteenuseid, võiks pärast MeeTS-i ja ERHS-i muutmist ERR automaatselt pakkuda ka kõiki muid</p>	<p>ülesannet täita kaasaegses meediakeskkonnas.</p> <p>Kui ERR-i eesmärkide ja ülesannete täitmiseks on konkreetsetel juhtudel otstarbekas kasutada mõnda uut meediavormi (näiteks anda välja eriväljaanne või kasutada uut platvormi), on see võimalik üksnes juhul, kui see teenib otseselt ERR-i seadusest tulenevaid eesmärke ning kui uue teenuse turumõju on vastavalt eelnõus sätestatud regulatsioonile hinnatud. Selline paindlikkus on vajalik, et ERR saaks oma avalikku ülesannet täita muutunud meediakeskkonnas.</p> <p>Seega tähendab tehnoloogianeutraalsus mitte ERR-i õiguste sisulist laiendamist, vaid võimalust kasutada erinevaid tehnilisi ja sisulisi vorme oma olemasolevate ülesannete täitmiseks. ERR-i tegevuse ulatus jääb määratletuks ERHS alusel ning sellele lisanduvate ülesannete andmine oleks võimalik üksnes seadusemuudatusega ja avaliku arutelu tulemusel.</p> <p>Kehtiva seaduse § 5 lõike 1 punkt 3 näeb samuti ette ERR-i õiguse toota „muid meediateenuseid“ nõukogu loal. Eelnõu muudatusega ei lisata ERR-ile uut tegevusvaldkonda, vaid korrastatakse normitehniliselt sõnastust ja tuuakse „teiste meediateenuste“ osutamine selgelt ERR-i põhitegevuste loetellu, kajastades tegelikku tegevuspraktikat.</p> <p>Nõukogu roll ERR-i pakutavate meediateenuste, sh uute meediateenuste üle ei kao. ERHS § 9 lõike 3 kohaselt peab ERR-i arengukava kinnitama nõukogu. Arengukavas tuleb aga esitada eelnõu kohaselt kavandatavad uued meediateenused ning nende arendamise eesmärgid ja põhjendused.</p> <p>Eelnõu kohaselt säilib nõukogul ülesanne hinnata uue meediateenuse</p>
---	--

<p>meediateenuseid, mida EMFA hõlmab. Võttes arvesse, et selline ERR-i ülesannete mahu laienemine toimuks ilma igasuguse ühiskondliku diskussioonita ning oleks pelgalt <i>meediateenuse</i> kui mõiste muutumisega kaasnev nähtus, ei saa EML kindlasti nõustuda eelnõu § 1 punktidega 1 ja 4, millega antakse ERR-ile ülesandeks osutada „teisi meediateenuseid“.</p> <p>EMFA laiendab ELi meediaregulatsiooni kõikidele meediateenuste vormidele ja tugevdab meediavabaduse kaitset (sh avalik-õiguslike meediateenuste puhul), kuid ei anna avalik-õiguslikele meediateenuse osutajatele automaatset õigust tegutseda kõigis meediasektorites. Avalik-õiguslikud organisatsioonid peavad endiselt järgima oma riiklikult määratletud mandaati (Art 5(1)) – mis on tavaliselt keskendunud raadiole ja televisioonile (ning nende saadetega seotud veebisisule) - välja arvatud juhul, kui liikmesriik seda mandaati laiendab. EMFA roll on kaitsta neid teenuseid, mille osutamine on avalik-õiguslikule meediale ülesandeks tehtud, mitte neid ülesandeid automaatselt laiendada.</p> <p>Lisaks, eelnõu kohaselt tunnistatakse kehtetuks ERHS-i § 5 lõike 1 punkt 3, mille kohaselt võib ERR toota muid meediateenuseid ja levitada nendega seotud tooteid nõukogu loal. Eelnõu seletuskirjas (lk 20-21) märgitakse, et „<i>Nõukogu luba on uutele meediateenustele jätkuvalt tarvilik, kuid vastav regulatsioon on viidud nõukogu pädevuste paragrahvi</i>“ ning „<i>Muudatusega säilib nõukogu järelevalveroll uute meediateenuste algatamisel, et tagada avaliku ressursi otstarbekas kasutamine ja Rahvusringhäälingu eesmärkide täitmine.</i>“, kuid eelnõu vastavat nõukogu pädevuse paragrahvi lugedes (§ 1 punkt 16) ilmneb, et uue korra järgi on nõukogu eelnev nõusolek vajalik vaid „uue meediateenuse mõju hindamiseks“. See tähendab, et kui kehtiv ERHS lubab ERR-il osutada muid meediateenuseid (mille sisu on</p>	<p>mõju läbi selle, et ta peab andma eelneva nõusoleku mõju hindamise taotluse esitamiseks ning tagama, et need vastaksid ERR-i avalikule ülesandele ja avalike ressursside otstarbekale kasutamisele.</p> <p>Kultuuriministeerium on teadlik, et Euroopa meediavabaduse määrus (EMFA) laiendab meediateenuse mõistet Euroopa Liidu õiguses, kuid see ei tähenda, et ERR-i ülesanded laieneksid automaatselt. ERR-i tegevus jääb sõltumatult EMFA mõistelahendusest piiritletuks ERHS §-s 4 sätestatud eesmärkidega.</p> <p>Nõustume ka sellega, et pärast MeeTSi ja ERHSi muutmist võibki ERR pakkuda ka kõiki muid meediateenuseid, mida EMFA hõlmab kui need teenused on kooskõlas ERR-ile seadusega alusel seatud eesmärkide ja ülesannetega. Näiteks sellise ülesande täitmiseks, millega ERR tagab adekvaatse informatsiooni operatiivse edastamise elanikkonda või riiklust ohustavates olukordades. Eelnõu kohaselt peab analüüs eelnema iga uue meediateenuse pakkumisega alustamisele.</p> <p>Kokkuvõtlikult: eelnõu ei muuda ERR-i eesmärke ega laienda tema tegevusvaldkonda sisuliselt, vaid ajakohastab ülesannete sõnastust, et tagada ERR-i suutlikkus täita oma avalikku ülesannet eri platvormidel ja tehnoloogilistes keskkondades.</p>
---	--

<p>oluliselt kitsamalt piiritletud kui kõnealuse eelnõuga planeeritakse) nõukogu loal, siis uue seaduse järgi oleks nõukogu nõusolek vajalik üksnes uue meediateenuse mõju hindamiseks. Kui ERR ise või muu meediateenuse pakkuja taotlust meediateenuse mõju hindamiseks ei esita, võib ERR kõikvõimalikke meediateenuseid pakkuda. Jättes kõrvale asjaolu, et eelnõu seletuskirjas on loodud täiesti väär ettekujutus sellest, et muudatusega säilib nõukogu järelevalveroll uute meediateenuste algatamisel, on taolise muudatuse tegemine iseenesest taunitav.</p> <p>Eelnõu seletuskirjas põhjendatakse ERR-i ülesannete loetelu laiendamise vajadust eesmärgiga pakkuda teenust tehnoloogianeutraalselt, kuid välja pakutud muudatusettepanekud ei käsitle mitte tehnoloogilist viisi, kuidas ERR teenust edaspidi pakkuda võib, vaid laiendavad pigem ERR-i poolt osutatavate teenuste ringi sisuliselt. Meediateenuste kontekstis tähendab tehnoloogianeutraalsus EML-i hinnangul seda, et ERR võib oma raadio- ja teleprogrammi levitada ja arhiive kättesaadavaks teha ka veebis või mis tahes uutel platvormidel. Küll aga ei saa see tähendada seda, et ERR võib väljuda talle seadusega seatud kohustuse (toota raadio- ja audiovisuaalset sisu) raamidest ning saada volituse teha ka ajalehte, ajakirja, portaali, uudisteagentuuri jms ning arendada massiivselt oma tegevust näiteks sotsiaalmeedias.</p> <p>Kokkuvõtvalt oleme jätkuvalt seisukohal, et ERR-i ülesanded peavad olema ERHS-is selgelt määratletud, võimaldamaks ühest küljest ERR-i tegevust rahastada, kuid teisalt ka selle üle reaalselt järelevalvet teha. Kui avaliku arutelu tulemusel selgub, et ERR-i ülesannete loetelu laiendamine on riigile jõukohane (meediavabaduse määruse (EMFA) artikkel 5 p 3 sätestab liikmesriigi kohustuse tagada avalikõiguslikule ringhäälingule</p>	
--	--

	<p>„piisavad, kestlikud ja prognoositavad“ rahalised vahendid, mis vastavad nende avaliku teenuse osutamise ülesandele) ja põhjendatud, tuleks ERHS-s täpselt ja konkreetselt piiritleda, milline see avaliku teenuse osutamise ülesanne on ja milliseid meediateenuseid ERR pakkuda võib. Meediaturu tasakaalu säilitamiseks ja konkurentsimoонutuste vältimiseks on selliste piiride seadmine vältimatult vajalik. EML teeb ettepaneku sätestada ERHS-i muutmisel ERR-i õigus pakkuda “meediateenuseid” küll tehnoloogianeutraalselt, kuid osutatavate teenuste sisuline ring tuleb määratleda täpsemalt kui eelnõus hetkel välja pakutud. EML-i hinnangul peaks uute meediateenuste osutamine hõlmama siiski üksnes varasemate raadio- ja teleprogrammide refereerimist.</p>	
2.	<p>Uue meediateenuse mõju hindamine (eelnõu § 1 punkt 5)</p> <p>EML toetab eelnõus kavandatavat uute avalike meediateenuste mõju hindamist sõltumatu meediaregulaatori poolt (lisatav § 6¹), kuid rõhutab, et see mehhanism peab olema sisuline, erapooletu ja arvestama tegelikku mõju meediaturule. Ühtlasi leiame, et uue meediateenuse mõju hindamise regulatsioon peaks tagasiulatuvalt rakenduma kõikidele ERR-i poolt pakutavatele teenustele, mis ei lähtu senises seaduses seatud põhiülesannetest, sh eriti neile teenustele, mis on kehtestatud nõukogu loal õigusvastaselt.</p> <p>ERHS-i väljatöötamiskavatsusest nähtus, et Kultuuriministeeriumi eesmärk on uue ERHS-iga kirjeldada avaliku teenusena ühemõtteliselt ERR-i tegelikku tegutsemispraktikat eri meediaplatvormidel. Sellest järeldub, et ERR tegutseb hetkel viisil, mis ei mahu kehtiva seaduse raamidesse – vastasel korral puuduks vajadus praegust tegevust seadusmuudatusega tagantjärele legaliseerida. ERHS-i väljatöötamiskavatsuses nenditi, et ERR-ile usaldatud ülesannete laiendamisele ja ERR-ile uute</p>	<p>Selgitame. Kultuuriministeerium jätkuvalt ei nõustu EML-i seisukohaga, et ERR-i veebis pakutav meediasisu väljaspool tele- ja raadiosaateid oleks õigustamata tegevus või automaatselt konkurentsimoонutav. Internet on elanikkonna jaoks peamine infoallikas, kus uudised ja päevakajalisus levivad esmalt veebis, ning avalik-õigusliku meedia ülesanne on tagada elanikkonna adekvaatne informeeritus. Seetõttu on põhjendatud, et ERR arendab ja pakub veebipõhist meediasisu, sealhulgas uudisteportaali sisu, mis ei ole pelgalt tele- või raadioprogrammide peegeldus.</p> <p>Tehnoloogianeutraalsus tähendab, et ERR võib oma avalikku ülesannet täita eri platvormidel, kuid ei anna õigust laiendada tegevust väljaspool seadusega sätestatud põhitegevust. ERR-i ülesanded ja eesmärgid jäävad kehtiva seaduse § 4 lõikes 1 sätestatud raamidesse.</p> <p>Kultuuriministeerium ei pea vajalikuks korraldada uute meediateenuste tagantjärele mõju hindamist. Õiguslik analüüs, mis</p>

<p>meediateenuste osutamise ülesande andmisele peab igakordselt eelnema mõju hindamine, mistõttu oleks meie hinnangul igati põhjendatud täiendada ERHS-i rakendussätetega, mis võimaldavad hinnata ka selliste uute meediateenuste mõju, mida ERR on asunud pakkuma enne ERHS § 6¹ kehtima hakkamist.</p> <p>Kindlasti tuleb mõjuhindamist vajava uue meediateenusena käsitleda ERR-i uudisteportaali, mille jätkamist saab õigustada vaid pärast nõuetekohast mõjuhindamist. ERR on portaali kaudu hakanud pakkuma reaajas ajakirjanduslikku tekstisisu, millel puudub seos ERR-i tele- või raadiosaadetega ja mis on loodud üksnes veebis levitamiseks. Näiteks avaldab ERR oma uudisteportaalis regulaarselt eestikeelseid, venekeelseid ja ingliskeelseid kiiruudiseid, artikleid ja arvamslugusid. Selline tegevus on olemuselt eraajakirjandusega otseselt konkureeriva uue teenuse osutamine maksumaksja rahaga, mis on juba tänaseks põhjustanud meediaväljal turumoonutusi.</p> <p>EML hinnangul on uue meediateenuse mõju hindamise sisulised kriteeriumid (lisatav § 6¹ lg 2) eelnõus liiga ebamääraselt sõnastatud.</p> <p>Euroopa Liidu Komisjoni 27.10.2009 teatis riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta avalik-õigusliku ringhäälingu suhtes (edaspidi ringhäälinguteatis) rõhutab, et kaubanduse ja konkurentsi moonutamise vältimiseks tuleb hinnata <i>uue teenuse üldist turumõju, sealhulgas näiteks samalaadsete või asendatavate pakkumiste olemasolu, konkurentsi toimetamise alal, turu ülesehitus, avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni turupositsioon, konkurentsi tase ja võimalik mõju eraalgatusele</i>. Vastupidisel juhul, st kui avalik-õigusliku ringhäälingu ülesannete laiendamisele ringhäälinguteatise p-s 88 viidatud mõjuanalüüsi ei</p>	<p>esitati Eesti riigi poolt Euroopa Komisjonile vastuseks Eesti Meediaettevõtete Liidu kaebusele, kinnitab, et ERR ei paku teenuseid väljaspool ERHS-is sätestatud ülesandeid. ERR-i avalik teenus on ERHS-s määratletud laialt ning hõlmab kõik tegevused, mis toetavad ühiskonna demokraatlikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi. Kahtluse alla saaks seada vaid sellised teenused, mis ei täida nimetatud avalikke eesmärgi.</p> <p>Kultuuriministeerium nõustub, et eelnõus sätestatud üldised kriteeriumid uue meediateenuse mõju hindamiseks on sõnastatud laiasõnaliselt. Siiski on tegemist teadliku normitehnilise valikuga, kus seadus sätestab põhimõtted ja täpsem ning sisulisem info määratakse rakendusakti tasandil. Plaanis on kehtestada rakendusaktis meetodika, mis võimaldab hinnata uue meediateenuse mõju turule, sealhulgas arvestada samalaadsete või asendatavate pakkumiste olemasolu, konkurentsi toimetamise alal, turu ülesehitust, avalik-õigusliku ringhäälingu turupositsiooni ning mõju eraalgatusele, kooskõlas ringhäälinguteatise ja Euroopa meediavabaduse määruse nõuetega.</p> <p>Eelnõus toodud viide „teenida ühiskonna demokraatlikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi“ ei tähenda ERR-i eesmärkide laienemist väljapoole seaduses sätestatud piire, vaid seob need olemasolevate ERHS-i eesmärkidega. ERHS § 4 lõike 1 kohaselt peab ERR looma programme, tootma ja vahendama saateid ning korraldama muid tegevusi, mis toetavad eesti keele ja kultuuri arengut, väärtustavad Eesti ajaloo ja kultuuri audiovisuaalset jäädvustamist ning aitavad kaasa ühiskonna sotsiaalsele sidususele ja demokraatialle. Seega annab sõnastus raamistikku, mille kaudu avalik-õiguslik meedia tegevus toetab Eesti demokraatlikku institutsioonide toimimist, kodanike informeeritust ja kultuurilist jätkusuutlikkust, ilma et see laiendaks ERR-i ülesandeid väljapoole seadusega kehtestatud piire.</p>
---	---

<p>eelne, on tegemist Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 106 lg 2 rikkumisega.</p> <p>Eelnõu kohaselt hinnatakse enne uue meediateenuse osutamist selle <i>mõju meediaturile ning selle vastavust käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud Rahvusringhäälingu eesmärgile teenida ühiskonna demokraatlikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi</i>. Esiteks tuleks eelnõus kindlasti täpsemini määratleda aspektid, mida arvesse võttes mõju meediaturile hindama hakatakse. Ühest küljest võimaldab see ERR-il enne uue meediateenusega turule tulekut oma tegevuse mõju ise analüüsida, teisalt annab see ka mõju hindama hakkavale järelevalveasutusele selged suunised, mida otsuse tegemisel arvesse võtma peab. Teiseks ei saa nõustuda eelnõus toodud sõnastusega, mille kohaselt peab hindama uue meediateenuse vastavust ERR-i eesmärgile <i>teenida ühiskonna demokraatlikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi</i>, kui ERHS § 4 kohaselt ei ole ERR-i eesmärgid üldse nii laialiulatuvalt sõnastatud. Näiteks ei ole ERR-i eesmärk mitte <i>teenida ühiskonna kultuurilisi vajadusi</i>, vaid ERHS § 4 punkti 1 kohaselt on selleks hoopis kitsamalt määratletud eesmärk luua programme, toota ja vahendada saateid ning korraldada teisi tegevusi, mis ükshaaval või kogumis toetavad eesti keele ja kultuuri arengut ning punkti 8 kohaselt aitavad kaasa Eesti ajaloo ja kultuuri audiovisuaalsele jäädvustamisele. Teisisõnu, kultuuri valdkonnas ei ole ERR-i eesmärk mitte teenida ühiskonna kultuurilisi vajadusi (mille alla võiks soovi korral mahutada igasuguse meelelahutuse), vaid palju kitsamalt - toota eesti keele, kultuuri ja ajaloo arengut toetavat ning säilitavat sisu.</p> <p>EML teeb ettepaneku sõnastada § 6¹ lg 2 ümber nii, et selles oleks täpsustatud kriteeriumid, mille alusel tuleb hinnata uue</p>	<p>Teisisõnu on demokraatlike, sotsiaalsete ja kultuuriliste vajaduste teenimine olemasolevate eesmärkide kitsas, kuid adekvaatne tõlgendus.</p> <p>Kultuuriministeerium märgib, et rakendusakti § 3 lõike 3 eesmärk on suuta esitatud teabe põhjal mh hinnata, kas taotleja on elujõuline ja jätkusuutlik, kas ta on teenuse pakkumisest huvitatud ja selleks ka võimeline ning välistada pahatahtlike või põhjendamatute taotluste esitamine. Tuleb tagada, et mõju hindamise taotluses esitatud andmed ja dokumendid peegeldaksid tegelikku suutlikkust meediateenust osutada. Kavatsust ja suutlikkust pakkuda meediateenust peab tõendama iga taotleja.</p> <p>Kõik uue meediateenuse mõju hindamise kulud jäävad üldjuhul ERR-i kanda. See lähenemine on proportsionaalne, sest ERR saab uue teenuse loa näol potentsiaalse õiguse turgu mõjutada ning kulude kandmine on õiglane. Kui erameedia esitab taotluse ja mõju hindamise tulemuseks on, et ERR-i poolt pakkumisele minev teenus on lubatav, ei pea ERR kandma vastavaid kulusid. Selline kord tagab, et taotlejad kaaluvad oma taotlusi hoolikalt ja väldivad pahatahtlikke või põhjendamatuid katseid ERR-i tegevust pidurdada.</p> <p>Kultuuriministeerium leiab, et pahatahtlikkuse tõendamine on praktikas keeruline, eriti kui taotleja ei esita piisavaid dokumente ega äriplaani, mis kinnitaks teenuse osutamise kavatsust ja suutlikkust. Pahatahtlikkuse riski tuleb ennetavalt vähendada menetluskorras sätestatud nõuete ja kontrollimehhanismide kaudu, kuid selle täielik kõrvaldamine ei ole praktiliselt võimalik. Seetõttu ei ole otstarbekas seaduses ette näha automaatset riigilõivu kehtestamist taotluse esitamisel. Riigilõiv tekitaks ebaproportsionaalse kulu kõigile taotlejatel.</p>
--	---

<p>meediateenuse mõju meediaturulule (või alternatiivselt sätestada täpsemad kriteeriumid rakendusaktis) ning kustutada sätte lõpust ära ERR-i eesmärgid põhjendamatult laiendav viide „teenida ühiskonna demokraatlikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi“.</p> <p>Nõustume, et ERR-i eesmärgid tuleb uue meediateenuse mõju hindamisel kaaluda, kuid ERR-i eesmärgid on ammendavalt loetletud ERHS-i §-s 4, mistõttu piisab selgest viitest antud sättele. Märkime, et ERR-i eesmärgid on eelnõusse samas sõnastuses kirjutatud korduvalt, seega hõlmab ettepanek muudatuse tegemist kõikides asjakohastes punktides.</p> <p>Mis puudutab eelnõule lisatud rakendusakti kavandit (Eesti Rahvusringhäälingu uue meediateenuse mõju hindamise tingimused ja kord), siis EML-i hinnangul on eelnõus sätestatud nõue (rakendusakti kavandi § 3 lg 3), mille kohaselt peab muu meediateenuse osutaja mõju hindamise taotluses muuhulgas <i>tõendama oma kavatsust ja suutlikkust meediateenuse pakkumiseks, esitades selle kohta piisavad andmed ja dokumendid, sealhulgas äriplaani, tehnilised lahendused, potentsiaalsed turuanalüüsid ning muud asjakohased dokumendid, mis kinnitavad taotleja valmisolekut ja ressursse meediateenuse osutamiseks</i>, teisi meediateenuse osutajaid ebaproportsionaalselt koormav. Eeldame, et eelnõu koostajate eesmärgiks on välistada pahatahtlike taotluste esitamist (kuigi seda eelnõu seletuskirjas ei käsitleta), kuid sellisel juhul tuleb see nii ka sõnastada. Välja pakutud sõnastuse puhul peaks oma suutlikkust meediateenust pakkuda tõendama (st esitama äriplaani, tehnilised lahendused, turuanalüüsid jms) kõik taotluse esitanud meediateenuse pakkujad, sõltumata sellest, kas mõju hindajal on kahtlusi ettevõtja tegevuses või mitte.</p>	<p>Haldusmenetluse seaduse § 11 lõike 2 kohaselt võib haldusorgan (TTJA) menetlusosalisena kaasata muid isikuid ja organeid, kelle huve haldusakt, haldusleping või toiming võib puudutada. Seega võib mõju hindaja uue meediateenuse mõju hindamise protsessis vajaduse korral kaasata kolmandaid osapooli, sealhulgas sõltumatuid eksperte või teisi asutusi, ning küsida arvamust teistelt meediateenuse osutajatelt. Haldusmenetluse põhimõtte kohaselt tuleb menetlusosalisena kaasata kolmandad isikud, kelle õigusi võib kavandata haldusakt puudutada. Kaasatakse neid osapooli, kelle kaasamine on mõju hindaja hinnangul põhjendatud. Samuti ei ole põhjendatud sätestada rakendusaktis kordasid ja põhimõtteid, mida reguleerib haldusmenetluse seadus.</p>
---	--

<p>EML leiab, et lõige 3 tuleb sõnastada nii, et kavatsust ja suutlikkust pakkuda meediateenust peab taotleja tõendama mõju hindava asutuse põhjendatud nõudmisel. Muudel juhtudel on selline kohustus ebamõistlikult koormav ning pärsib mõju hindamise taotluste esitamist.</p> <p>Ühtlasi jääme VTK tagasisides väljendatud seisukohale, et ka ERR-i taotlusel läbi viidud mõjuanalüüsi koostamisel peavad erarahastusel tegutsevate meediaorganisatsioonide esindajad saama turuolukorra määratlemiseks ja korrektseks hindamiseks võimaluse arvamust avaldada.</p> <p>Rakendusakti kavandi § 8 lõigete 5-6 kohaselt katab meediateenuse mõju hindamise kulud üldjuhul ERR oma eelarvest, kuid juhul, kui hindamise tulemusel leitakse, et ERR-i uus teenus ei kahjusta meediaturgu, peab kulud kandma menetluse algatanud muu meediateenuse osutajast taotleja. EML peab sellist erandit ebaõiglaseks ja konkureerivaid erameediaettevõtteid põhjendamatult koormavaks. Ei ole vastuvõetav, et eraettevõtja, kes oma õiguste kaitseks taotleb avalik-õigusliku teenuse sõltumatut hindamist, riskib seejuures märkimisväärse kuluga, kui riik avaliku huvi tõttu otsustab ERR-i teenuse lubada.</p> <p>EML on seisukohal, et uute meediateenuste mõju hindamise kulud peavad eranditult jääma avalik-õigusliku meedia ja riigi, mitte erameedia kanda. Järelevalve teostamine avaliku meediateenuse üle on osa riigi reguleerivast funktsioonist, mille kulud tuleks niikuinii katta eelarvest.</p> <p>Juhul kui seadusandja soovib siiski vältida (erameedia) pahatahtlikke või selgelt põhjendamatuid taotlusi, võiks</p>	
--	--

	<p>kompromissina kaaluda näiteks mõistlikus summas riigilõivu kehtestamist taotluse esitamisel või sätestada, et ainult ilmse pahatahtlikkuse korral võib kulud erandlikult jätta taotleja kanda.</p> <p>Praegune eelnõu versioon aga karistab taotlejat ka juhul, kui taotluse ajend on heauskne konkurentsihirm, ning mõjuanalüüsis (mis on kompleksne ja võib-olla kulukas) leitakse lõpuks lihtsalt, et mõju pole “märkimisväärne”. Selline lähenemine pole proportsionaalne ega soosi avatud dialoogi ERR-i uute algatuste üle. Pigem peaks riik soodustama seda, et kõik asjaosalised – nii ERR ise kui ka erameedia – annaksid mõjuhindamisse oma panuse (nt esitades turuandmeid, tuues argumente jne).</p> <p>EML teeb ettepaneku, et ERHS-i rakendusaktist jäetaks välja erand jätta mõju hindamise kulud muu meediateenuse osutaja kanda olukorras, kus ERR-i uus meediateenus tunnistatakse lubatavaks.</p> <p>Kõik mõjuhindamisega seotud kulud peaksid jääma ERR-i kanda (lõppastmes riigi kanda), sest meie hinnangul on need osa uue teenuse turuletoomise kulust. ERR saab uue teenuse loa näol potentsiaalse õiguse turgu mõjutada ja seega on õiglane, et ta katab ka hindamise kulu.</p> <p>Selline lahendus kindlustab, et erameedial säilib võimalus oma õigusi ja turu tasakaalu kaitsta ning mõju hindamise protsess täidab oma eesmärgi – olla tõhus ja kõigile ligipääsetav järelevalvemehhanism.</p>	
3.	<p>Riigieelarvest eraldatav toetus (eelnõu § 1 punkt 8)</p> <p>Eelnõuga tehakse oluline muudatus ERR-i rahastamispõhimõtetes: ühe-aastaste eelarveotsuste asemel kehtestatakse nelja-aastase</p>	<p>Selgitame. Oluline on rõhutada, et ühegi teise Eesti avalik-õigusliku asutuse suhtes ei kehti need kohustused ja piirangud, mis on kehtestatud Euroopa meediavabaduse määruse artikliga 5 ERR-ile. ERR-i rahastamise erandlik korraldus (nelja-aastane raamleping ja</p>

<p>raamlepingu põhimõttel toimiv rahastuskorraldus. EML-i hinnangul ei ole selline mudel nii teiste avalik-õiguslike asutuste rahastamise loogikaga võrreldes kui ka riigi eelarve planeerimise üldpõhimõtteid silmas pidades vastuvõetav.</p> <p>Eelnõu paneb raamlepinguga paika 4 aasta summad ja sätestab, et raamlepingu summasid ei vähendata (välja arvatud kitsalt määratletud erandjuhud) ning et uue perioodi tase ei tohi olla madalam eelmisest perioodist. See lukustab eelarvelised valikud perioodiks, mis on pikem kui iga-aastase riigieelarve poliitiline ja majanduslik tegelikkus ning vähendab tavapärase protsessiga võrreldes riigieelarve paindlikkust. Teiste ministriumide valitsemisalad ja riigiasutused planeerivad oma tegevust riigieelarveseaduse (edaspidi RES) raamis ja saavad vahendid aastaeelarvega, siduvate mitmeaastaste „mittevähendatavate“ lepetega EML-ile teadaolevalt summasid ei fikseerita.</p> <p>Eelnõu seletuskirjas märgitakse küll, et raamleping asendaks „iga-aastase poliitilise otsuse“ loogika, kuid see looks pretsedendi, mida teistel valdkondadel pole – üks asutus saaks püsiva eelarve-eelistuse, samal ajal kui ülejäänud avalik sektor peab kohanema iga-aastaste majandus- ja poliitikamuutustega.</p> <p>Ringhäälinguteatise punkti 71 kohaselt ei tohi riikliku hüvitamise summa üldiselt ületada avaliku teenuse ülesande täitmisega seotud puhaskulusid. Kui ERR-i avalike ülesannete täitmise rahastamine ei sõltu mitte ERR-i konkreetsest eelarvest, finants- ja/või arenguplaanist, kus on avalike ülesannete sisu ja maht kindlaks määratud, siis tuleb eraldi lahendada küsimus, kuidas vältida ERR-i kulude ülemäärast hüvitamist. Eelnõus kavandatud üleminekusäte (§ 41²) paneb esimese raamlepingu baassummaks 2024. aasta toetuse, millele lisatakse viimane palgatõus ja</p>	<p>sellele tuginevad lisatoetused) on otseselt seotud tema rolli ja sõltumatuse tagamisega. Selline lahendus on vajalik, et tagada ERR-i sõltumatus poliitilistest ja majanduslikest tsüklitest ning kindlustada avalike ülesannete täitmine prognoositavalt ja stabiilselt. Teised avalik-õiguslikud asutused ei tegele samasuguse ühiskondliku rolliga ega allu samadele sõltumatuse nõuetele, seega ei ole nende rahastamises vaja rakendada ERR-i raamistiku sarnast mehhanismi. Nelja-aastane raamleping ei tähenda, et ERR-i kulud oleksid automaatselt kõrgemad või et riigieelarve paindlikkus kaoks. Pakutud lahendus on teadlik erand, mille eesmärk on täita Euroopa meediavabaduse määrusest tulenevaid nõudeid ning kindlustada avaliku teenuse järjepidevus ja sõltumatus.</p> <p>Oluline on rõhutada, et raamlepinguga hõlmatud lisatoetused, ei ole sihtotstarbelised projektitoetused ja sihtotstarbeliste projektitoetuste lubatavust eelnõuga piirata ei soovita. ERR-i osalemise piiramiseks riigihangetes ja avalikes taotlusvoorudes puudub alus. Avalik sektor, kes toetuseid annab, peab järgima kõiki kehtivaid õigusnorme, sealhulgas riigihangete seaduses ja haldusmenetluse seaduses sätestatud põhimõtteid, nagu võrdne kohtlemine ja läbipaistvus. ERR peab, järgides kehtivaid seadusi ja oma sõltumatuse põhimõtteid, saama taotleda täiendavaid projektitoetuseid samadel alustel nagu teised huvitatud osapooled. Samal ajal tuleb tagada, et projektitoetuste kasutamine ei ohustaks ERR-i põhitegevuse sõltumatust. Probleemid, millele viidatakse, tulenevad pigem kehtiva seaduse rakenduspraktikast ja ei neid ei ole mõistlik lahendada seaduse muutmisega.</p> <p>Nõustume, et eelnõus olev formuleering „või muud juhtumid, mis on vajalikud avaliku teenuse jätkusuutlikkuse tagamiseks“ on avar, kuid see on olnud teadlik valik. Selline sõnastus võimaldab tagada, et</p>
---	--

<p>prognoositud kulumuutused. Kui 2024. aasta baas ei kajasta tegelikku avaliku teenuse mahtu või sisaldas ajutisi tegureid, külmatakse neljaks aastaks sisuliselt vale alus.</p> <p>Eelnõu seletuskirjas on uue rahastusmudeli kasutuselevõttu analüüsitud üksnes EMFA vaatest, st tuues välja 4-aastase raamlepingu positiivse mõju ERR-i sõltumatusele, kuid täielikult on läbi analüüsivõtta see, kuidas on uus mudel kooskõlas puhaskulude hüvitamise põhimõttega. Seletuskirjast ei nähtu ühtegi viidet teistele Eesti avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele, kelle rahastamine sarnase mudeli alusel toimuks, ega ka näiteid lähiriikidest.</p> <p>Seega leiame, et välja pakutud 4-aastase raamlepingu mudelit tuleks enne kasutuselevõttu veel põhjalikult analüüsida.</p> <p>Teiseks lisatakse eelnõu kohaselt ERHS-i võimalus eraldada ERR-ile riigieelarvest lisatoetusi erakorraliste või spetsiifiliste ülesannete täitmiseks, nagu riigikaitse tegevused, elutähtsate teenuste osutamine või muud juhtumid, mis on vajalikud avaliku teenuse jätkusuutlikkuse tagamiseks (§ 10 lg 5). Kuigi riigikaitse ja elutähtsa teenuse aspektist on erakorraline toetus mõistetav (nt kriisi ajal täiendava teabeedastuse tagamiseks), on formuleering “muudel juhtudel” liiga avar.</p> <p>Kehtiva ERHS-i kohaselt on ERR-i tulustajaks muu hulgas sihtotstarbelised projektitoetused (ERHS § 7 lg 5 p 8), ent seadus ei selgita, mida täpselt selle all mõeldakse.</p> <p>Ebaselgus selles, milliseid ERR-i ülesandeid rahastatakse iga-aastasest riigieelarvelisest toetusest ja milliseid näiteks sihtotstarbelistest projektitoetustest, on loonud praktikas olukorra,</p>	<p>ettenägematud olukorrad, mis on vajalikud ERR-i tegevuse jätkusuutlikkuse tagamiseks, saaksid rahastuse ilma iga kord seadust muutmata. See omakorda on oluline, kuna seaduse muutmine on keerukas ja aeganõudev protsess. Juhime tähelepanu ka sellele, et raamlepingu alusel projektitoetuseid ei anta ning kuna raamleping ja selle lisad on avalikud, näeb avalikkus selgelt, milleks raha antakse ja kasutatakse. Iga raamlepingu alusel eraldatud toetus peab olema avalik. Projektitoetuste puhul kehtib sama põhimõte. Iga toetus antakse konkreetse eesmärgiga ning pärast projekti lõppu esitab ERR aruande, kuidas ja milleks toetust kasutati. Üldjuhul on selline aruandlus kohustuslik ka taotlusvoorude aluseks olevate õigusaktide kohaselt.</p> <p>Lisaks näeb juba täna kehtiv seadus ette, et ERR arengukavas esitatud arengukavatsusi ning tema tegevust ülesannete täitmisel hindab nõukogu mõju analüüsi alusel. Kuna ERR-i tegevus on avalik ning ka arengukava ja muud dokumendid (sh mõju analüüs) peavad olema avalikud ehk alluma nõ avalikkuse kontrollile, aitab sellise mõjude analüüsi tegemine ka ühiskonnal avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooniga paremini suhestuda. Seesama avalik dokument peab andma avalikkusele ülevaate ERR-i panusest ühiskonda. Sellist mõjude analüüsi praktikas täna järjepidevalt ei ole tehtud ja nii see tulevikus olla ei tohiks. Kui ERHS näeb ette süsteemse monitoorimise kohustuse, tuleb seda järgida. Seega on ERHS-i tasandil juba täna kehtestatud mehhanism, mille raames saab kontrollida, kas ERR on täitnud avaliku teenuse osutamisest tulenevaid kohustusi või mitte.</p>
--	---

<p>kus ERR on hakanud järjest enam konkureerima erinevatele fondidele ja toetustele, saades lisaraha konkreetsete sisuprojektide jaoks.</p> <p>Nagu EML ERHS-i VTK tagasisidestamisel juba välja tõi, siis meile teadaolevalt on sihtotstarbeliste projektitoetuste osakaal ERR-i eelarves viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud.</p> <p>Erameedia ei ole üldjuhul võimalik sellele rahale kandideerida just seetõttu, et ERR on saavutanud või saavutamas turul dominantset positsiooni ning sihttoetuse andjad seavad sellise positsiooni ka toetuse saamise tingimuseks. Nõnda on erameedia seatud ebavõrdsesse olukorda, sest ta peab konkureerima ERRi sisupakkumistega, mida niigi „piisavalt, kestlikult ja prognoositavalt“ peab finantseerima riik.</p> <p>Selleks, et erameedia saaks avalikõigusliku meedia kõrval oma rolli täita ning selleks, et meedia oleks pluralistlik ja võimalikult mitmekesine, peab jälgima era- ja avalikõigusliku meedia tasakaalu turul ning kindlustama, et erameedia säiliks võimalus tulu teenida. Jälgida tuleks sedagi, et avalikõiguslik meediaorganisatsioon ei muutuks domineerivaks.</p> <p>EML-i hinnangul ei tohiks ERR-il, keda juba põhitegevuse jaoks riigieelarvest rahastatakse, olla õigust kandideerida täiendavatele sihtotstarbelistele projektitoetustele. Nõnda paraneksid erameedia võimalused mitmekesistada oma programmi ühiskondlikult kaalukate saadetega, teistpidi kasvaks ka erameedia juurdepääs lisaressursile.</p> <p>Erameedia on väljendanud selles küsimuses valmisolekut sisuliseks koostööks avalikõigusliku meediaga – näiteks on EML</p>	
---	--

<p>välja pakkunud, et kui riik tahab toetada mõnd ühiskondlikult olulist saadet või projekti, võiks erameedia selle toetuse abil sisu toota ning pärast esmaesitust anda ERR-ile üle kasutamiseks ja arhiveerimiseks.</p> <p>ERR-i rahastusmudeli muutmise üks eesmärke oli suurendada läbipaistvust, kuid sihtotstarbeliste projektitoetustega see eesmärk meie hinnangul ei täitu. Veelgi enam, juhime tähelepanu, et sihtfinantseeritud sisuprojektid võivad seada ohtu ERR-i toimetusliku sõltumatuse. ERR peab teenima avalikkust, mitte üksikute projektitoetuste andjate huve. Seepärast on EML veendunud, et ERR-i igapäevase tegevuse rahastamine peab toimuma üksnes riigieelarvest eraldatava üldtoetuse kaudu, mis katab nii tegevuskulud, palgakulud, investeeringud kui ka vältimatult vajalikud arendused.</p> <p>EML-i hinnangul ei tohiks ERR-i sihtotstarbeline sisurahastamine (projektitoetused, eriprogrammide toetused jmt) lubatav olla, kuid kui üldse, siis väga kitsalt defineeritud erandjuhtudel. Eelnõus hetkel olev formuleering „<i>või muud juhtumid, mis on vajalikud avaliku teenuse jätkusuutlikkuse tagamiseks</i>“ on liialt avar – see võimaldab igal valdkonnaministril või projektifondil ERR-ile raha suunata, mõjutades nõnda ERR-i sõltumatust ja eelarve läbipaistvust.</p> <p>Kui seadusandja otsustab sihtfinantseerimist siiski lubada, peaks ERR-ile selles osas kehtima oluliselt suurem aruandluskohustus ja nende investeeringute arvestamine üldises riigieelarvelises rahastuses. Praegune praktika, kus ERR võib erinevatest allikatest lisaraha saada ja seda oma aastaaruandes lihtsalt muude tulude all näidata, ei vasta läbipaistva rahastamise põhimõttele.</p>	
---	--

	<p>Rõhutame, et uut ERHS-i koostades on oluline suurendada ERR-i rahastamise läbipaistvust ja aruandlust. Iga sihtotstarbeline eraldi peaks olema avalik, konkreetse eesmärgiga ning pärast projekti lõppu tuleks ERR-il esitada avalik aruanne, kuidas raha kasutati ja millist avalikku väärtust loodi. Ilma selgete piirangute ja aruandluseta õõnestavad sihttoetused ERR-i sõltumatust ja usaldusväärset, samuti kahjustavad ausat konkurentsi meediasektoris.</p>	
4.	<p>Nõukogu moodustamine (eelno § 1 punktid 11-13)</p> <p>Eelnõus kavandatakse ERR nõukogu moodustamise põhimõtete muutmist, et suurendada nõukogu poliitilist sõltumatust ja asjatundlikkust. Muudatuste kohaselt säiliks fraktsiooniesindajate põhimõte, kuid ekspertliikmete arvu suurendatakse nii, et see oleks alati vähemalt ühe võrra suurem kui fraktsioonide arv.</p> <p>Eelnõu kohaselt ei või nõukogu liikmeks olla ka Eestis registreeritud erakonna juhtorgani liige. Lisaks on ette nähtud, et eksperdid valitakse avaliku konkursi korras Riigikogu kultuurikomisjoni poolt.</p> <p>Kuigi üldiselt peab EML kirjeldatud muudatusi tervitatavaks, rõhutame, et üksnes ekspertide arvu suurendamine ning erakonna juhtorganite liikmete nõukogusse kuulumise välistamine ei pruugi veel täielikult kõrvaldada poliitilist mõju ERR nõukogus. Kui ligikaudu pooled liikmed jäävad endiselt poliitilisteks esindajateks ning nõukogusse võivad kuuluda kõikvõimalikud muud erakonnaga seotud isikud, on oht, et teatud otsused saavad ikkagi mõjutatud parteilistest huvidest. See risk on eriti ilmne küsimustes, mis võiksid olla avalikkuse ees tundlikud.</p> <p>Leiame, et ERHS-is võiks täpsemalt määratleda nõuded</p>	<p>Osaliselt arvestatud. Arvestame esitatud märkusega ja muudame ERHS § 15 lõike 1 punkti 4 sõnastust. Nõustume, et kehtiva sätte sõnastus on liiga lai ning võib viia olukorrani, kus piirang laieneb ka tavalistele tarbijalepingutele (nt kodus televisiooni- või internetiteenuse tellimus), mis ei olnud seadusandja algne eesmärk. Muudatuse eesmärk on täpsustada keeldu selliselt, et see hõlmaks üksnes töölaseid lepingulisi suhteid, sh töölepinguid ja võlaõiguslikke lepinguid, mille kaudu võib tekkida huvide konflikt või oht nõukogu liikme sõltumatusele. Täpsustuse tulemusel säilib sätte algne eesmärk, kuid välistatakse tarbijalepingute alusel tekkivad ebamõistlikud piirangud.</p> <p>Kultuuriministeerium jääb oma varasemale (VTK tagasisidele antud) seisukohale, et ERR-i nõukogu koosseisu puhul ei ole põhjendatud määratleda seaduse tasandil kindlaid institutsioone või valdkondi, kellele oleks õigus nimetada oma esindaja nõukogusse. ERR-i tegevusvaldkond on oma olemuselt lai ning hõlmab sisuliselt kõiki ühiskonnaelu valdkondi. Kui sätestada, et nõukogusse võivad liikmeid nimetada kõik seotud valdkondade esindusorganisatsioonid, muutuks nõukogu liikmete arv ebamõistlikult suureks. Kui aga piirata nimetamisõigust vaid mõne konkreetse institutsiooniga, tekib õigustatud küsimus, miks on eelistatud just need organisatsioonid ning millisel alusel on teised jäetud kõrvale. Selline valik oleks</p>

<p>Rahvusringhäälingu tegevusvaldkonna tunnustatud asjatundjatele, kellel on ekspertliikmetena õigus nõukogusse kuuluda (näiteks määratledes institutsioonid, kellel on õigus nimetada oma esindaja ERRi nõukokku, või sätestades, et teatud arv liikmeid peab olema ülikoolidest vms.), samas võiks sõnastust korrigeerides silmas pidada, et nõukogusse saaksid kuuluda ka muude asjaspuutuvate valdkondade eksperdid (nt juhtimiskompetents, sisekontroll vms).</p> <p>Sarnast tagasisidet andis ERHS-i VTK-le ka Rahandusministeerium. Kuigi eelnõu koostajad on kooskõlastustabelis märkinud, et tagasiside on arvesse võetud, on eelnõus jätkuvalt hetkel kehtiv sõnastus, mis piirab nõukogusse kuuluvate asjatundjate ringi üksnes Rahvusringhäälingu tegevusvaldkonna tunnustatud ekspertidega. Nagu nähtub VTK-s välja toodud teiste riikide kogemustest, siis on sarnastes organites ka äriühingute juhtimiskogemusega ning äri- ja majanduseluga kursis olevaid isikuid (nt Läti, Soome).</p> <p>Teiseks teeme ettepaneku lisada ERHS-i § 15 lõikesse 1 täiendava punkti, mis võimaldaks keelduda võtta nõukogu liikmeks isikut, kelle sobivuses ja/või poliitilises sõltumatuses on muudel asjaoludel põhjust kahelda.</p> <p>Täiendavalt juhime tähelepanu, et hetkel ei tohi viidatud ERHS § 15 lg 1 punkti 4 alusel kuuluda ERR-i nõukogusse isik, kes on mistahes lepingulistest suhetes meediateenuse osutajaga, kuid „lepinguliste suhete“ lai definitsioon võimaldab keelduda nõukogusse võtmast ka nt isikut, kellel on sõlmitud leping teenusepakkujaga kodus TV vaatamise eesmärgil. See kindlasti ei saanud olla seadusandja eesmärk, mistõttu teeme ettepaneku muuta ka ERHS-i § 15 lg 1 punkti 4 sõnastust vastavalt.</p>	<p>paratamatult meelevaldne ja välistav ning ei tagaks ERR-i nõukogu tasakaalustatud ja sõltumatut koosseisu. Seetõttu ei ole otstarbekas tuua ERHS-i tasandil välja konkreetseid institutsioone või valdkondi, kelle esindajad nõukogusse kuuluda võivad. Tuleb lähtuda põhimõttest, et avaliku konkursi korras valitakse nõukogusse parimad ja sobivaimad kandidaadid, kellel on asjakohased teadmised ning kogemused ERR-i tegevusvaldkonna või selle juhtimise seisukohalt.</p> <p>Ei vasta tõele, et Rahandusministeeriumi märkusele, mis esitati VTK tagasiside raames ning puudutas Rahvusringhäälingu nõukogu liikmete valimist, oleks Kultuuriministeerium vastanud, et tagasiside on arvesse võetud. Rahandusministeeriumi märkuse võtsime teadmiseks ning selgitasime, et kavandatava muudatusega luuakse regulatsioon, mille kohaselt valitakse valdkonna tunnustatud asjatundjad avaliku konkursi korras. Kuna ERR-i tegevus hõlmab väga erinevaid ühiskonnaelu valdkondi, ei ole otstarbekas määratleda seaduse tasandil konkreetseid valdkondi ega institutsioone, kelle esindajad võiksid nõukogusse kuuluda. Avalikul konkursil valitakse kandidaadid nende teadmiste, oskuste ja kogemuste põhjal, tagades nii nõukogu liikmete sõltumatuse ja pädevuse. Ei ole põhjust eeldada, et Riigikogu kultuurikomisjon ei lähtuks tulevikus nende põhimõtete järgimisel samadest väärtustest – läbipaistvusest, professionaalsusest ja tasakaalustatusest.</p> <p>Kultuuriministeerium ei pea põhjendatuks ettepanekut lisada ERHS § 15 lõikesse 1 täiendavat sätet, mis võimaldaks keelduda võtta nõukogu liikmeks isikut, kelle sobivuses või poliitilises sõltumatuses on põhjust kahelda. Sellise sätte lisamine oleks õiguslikult ja praktiliselt problemaatiline, kuna väljendid nagu „sobivuses on põhjust kahelda“ ja „poliitiline sõltumatus“ on määratlemata ja subjektiivsed. Ei ole võimalik objektiivselt hinnata, millal kellegi</p>
---	--

<p>Kuna erakondlik kuuluvus välistab kavandatud § 15 lg 1 punkti 7 kohaselt nõukogu liikmeks saamise üksnes juhul, kui isik on erakonna juhtorgani liige, võiks ka meediateenuse osutajaga lepingulises suhtes oleva isiku osas välistada tema nõukogusse kuuluvuse üksnes siis, kui isik on meediateenuse osutaja juhtorgani liige. Kuna see alus on ERHS § 15 lg 1 punktis 2 juba sätestatud, võiks ERHS § 15 lg 1 punkti 4 seadusest üldse kustutada.</p> <p>Kuigi Kultuuriministeerium nõustus ERHS-i VTK tagasisidestamisel EML-iga selles, et ka ERR-i juhtimisotsused peavad olema tehtud läbipaistvalt, kaalutletult ning demokraatliku ühiskonna ja vaba ajakirjanduse toimimisprintsiipe ja eesmärgesid silmas pidades, ei leia eelnõust kahetsusväärselt ühtegi nõukogu juhtimise korraldamist reguleerivat sätet, olgugi, et EML tegi konkreetse ettepaneku täpsustada ja konkretiseerida ERHS-is ERR-i nõukogu ülesandeid, õigusi ja vastutust.</p> <p>Kuna eelnõu ühtaegu vähendab nõukogu aruandluskohustust (iga-aastase Riigikogu kultuurikomisjonile esitatava aruande kaotamine, § 13 muudatus) ja suurendab nõukogu strateegilist kaalu (nt rahastusraamlepingu kinnitamine, § 21 lg 1 p 7), on meie hinnangul vältimatu täiendada ERHS-i normidega, mis tagavad nõukogu tegevuse läbipaistvuse ja tegeliku vastutuse.</p>	<p>poliitiline sõltumatus „võib olla küsitav“. Kas piisab varasemast erakonnaliikmelisusest, avalikust aramusavaldusest või mõnest ametikohast? Selline ebaselgus ei oleks kooskõlas põhiseadusliku võrdsuspõhimõttega, läbipaistev ning halduspraktikas rakendatav. Nõukogu liikmete sõltumatuse ja erapooletuse tagamiseks on juba ette nähtud mehhanismid. Seetõttu ei pea Kultuuriministeerium sellise üldise ja määratlemata keelu lisamist seadusesse põhjendatuks ega vajalikuks.</p> <p>Ettepanekuga, et meediateenuse osutajaga lepingulises suhtes oleva isiku osas võiks välistada tema nõukogusse kuuluvuse üksnes siis, kui isik on meediateenuse osutaja juhtorgani liige, ei ole võimalik samuti nõustuda. Nõukogu liikmete sõltumatuse tagamine on ERR-i toimimise ja usaldusväärsuse seisukohalt põhimõtteline küsimus. Nõukogu teeb strateegilise tähtsusega otsuseid, sh ERR-i arengukava, eelarve ja programmi kinnitamine, samuti hankeplaanide ja meediateenuste heakskiitmine. Nõukogu liikmetel on seetõttu juurdepääs mitteavalikule ja tundlikule teabele, mille varajane levik võiks kahjustada ERR-i positsiooni, innovatiivsust ja sõltumatust. Kui piirang kehtiks üksnes meediateenuse osutaja juhtorgani liikmete suhtes, tekiks oht, et ERR-i nõukogusse satuksid isikud, kes on tööalaselt seotud teiste meediateenuse osutajatega (näiteks peatoimetajad, toimetajad, produtsendid või muud sisuloomes osalejad). Sellisel juhul oleks reaalne risk, et nõukogu liikmel on juurdepääs strateegilisele teabele juba varajases staadiumis ja seda saaks kasutada kas otseselt või kaudselt teise meediaorganisatsiooni huvides.</p> <p>Eelnõuga on ERR-i nõukogu pädevusi täpsustatud mitmes olulises aspektis, sealhulgas meediateenuste mõju hindamise ning programmide arvu ja muude meediateenuste osutamise otsustamise</p>
--	---

		<p>osas. Muudatused tugevdavad nõukogu strateegilist rolli ning annavad talle selgema vastutuse ERR-i arengusuundade, sisuliste otsuste ja nende otsuste elluviimise eest. Viidatud muudatus ERHS § 13 osas, millega jäetakse välja nõukogu kohustus esitada iga-aastane aruanne Riigikogu kultuurikomisjonile, ei vähenda läbipaistvust ega vastutust. Kohustuse eemaldamise põhjuseks on asjaolu, et praktikas ei ole seda sätet rakendatud ning see ei ole ka sisuliselt asjakohane, kuna Riigikogu kultuurikomisjoni pädevuses ei ole ERR-i nõukogu tegevuse üle järelevalve teostamine.</p>
5.	<p>Aruandlus</p> <p>Lõpetuseks ei saa märkimata jätta, et eelnõuga plaanitakse sisuliselt ja oluliselt laiendada ERR-ile antavate ülesannete ringi (sh uute „meediateenuste“ lubamine tehnoloogianeutraalsuse sildi all) ning kehtestada nelja-aastane rahastusmudel, mis toimib sisuliselt eelarvelise lödvendusena. Kuid samal ajal ei suurenda eelnõu üldse ERR-i aruandlus- ega läbipaistvuskohustusi. Arvestades, et avalikkus ja meediasektor on korduvalt rõhutanud vajadust tugevdada ERR-i vastutus- ja aruandlusraamistikku, on selline tasakaalustamatus meie hinnangul põhimõtteliselt vastuvõetamatu.</p> <p>EU kohtupraktika¹ kohaselt peavad avalik-õigusliku ringhäälingu tegevuse kontrollimiseks olema ette nähtud tõhusad mehhanismid ning neid mehhanisme tuleb ka tegelikkuses rakendada. Samas otsuses kinnitati, et riigi poolt eraldatud vahendeid saab lugeda EL riigiabi reeglitega kooskõlas olevaks vaid juhul, kui ringhääling on täitnud talle pandud avaliku teenuse kohustused nõutud kvaliteediga. Kui kontrollimehhanismid puuduvad või ei toimi,</p>	<p>Selgitame. Nagu eelpool öeldud, ei loo eelnõu muudatus ERR-ile uusi ülesandeid ega eesmärke ega laienda tema mandaati väljapoole seaduses sätestatud raame. Tehnoloogianeutraalsuse põhimõte võimaldab ERR-il täita juba olemasolevaid avalikke kohustusi muutuvus meediasekonnas ja uutes levivormides, ilma et see tähendaks ülesannete laiendamist.</p> <p>Vastupidiselt väidetule, et eelnõu ei suurenda üldse ERR-i aruandlus- ega läbipaistvuskohustusi, luuakse eelnõuga uus mõjude hindamise süsteem, mis tugevdab ERR-i tegevuse strateegilist hindamist ja läbipaistvust, sh avaliku teenuse kvaliteedi ja ühiskondliku mõju aspektist. ERR peab jätkuvalt regulaarselt aru andma oma tegevusest, sealhulgas arengukava ja majandusaasta aruande kaudu, mis on avalikud ja kõigile kättesaadavad. Avalik on ka eelnõuga kavandatud raamleping (ja selle lisad), millega määratakse ERR-i toetus nelja-aastaseks perioodiks.</p> <p>Lisaks tuleb rõhku panna ERR-i teadlikkuse tõstmisele, et tema dokumendid oleksid sisukamad, kvaliteetsemad ja paremini</p>

¹ Vt nt Üldkohtu 26. juuni 2008. aasta otsus kohtuasjas SIC vs. komisjon, T-442/03, ECLI:EU:T:2008:228.

	<p>puudub kindlus, et avaliku teenuse kohustused on tegelikult täidetud ja raha kasutatud eesmärgipäraselt.</p> <p>Leiame, et ERR peaks regulaarselt aru andma, kuidas ta oma avalikku ülesannet täidab. Avalik-õigusliku ringhäälingu legitiimsuse aluseks on tema suutlikkus näidata, millist avalikku väärtust ta loob ja kuidas ta ühiskonna ootusi täidab. Väljatöötamiskavatsuse aruteludel toetati mõtet luua süsteem ERR-i avaliku väärtuse mõõtmiseks (sh nt vaatajaskonna rahulolu, programmi mitmekesisuse näitajad, regionaalse katvuse andmed jms) ning kohustus avaldada regulaarselt aruandeid avaliku teenuse osutamise kohta. Meie arvates peaksid need ideed kajastuma ka ERHS-is. EML-i hinnangul ei tohiks uue ERHS-iga mitte mingil juhul vähendada ERR-i aruandlust, vaid peaks vastupidi, suurendama selle ulatust ja detailsust.</p>	<p>hinnatavad. Avaliku teenuse kvaliteedi ja läbipaistvuse tagamine ei eelda ilmtingimata seaduses täiendava aruandluskohustuse kehtestamist, vaid olemasolevate mehhanismide tõhusamat rakendamist ning dokumentide sisulist täiustamist.</p> <p>Eelnõu ei vähenda aruandlust ega läbipaistvust. Vastupidi, lisatakse, täpsustatakse ja ajakohastatakse mehhanisme, mis võimaldavad hinnata ERR-i tegevuse vastavust seaduses sätestatud eesmärkidele ja avaliku teenuse kvaliteedinõuetele.</p>
Eesti Rahvusringhääling		
1.	<p>ERRile on oluline ERRi tegevust reguleeriva seaduse kaaasajastamine. Eelnõus on kaetud teemad, mida Kultuuriministeerium esitas 2024. aastal koostatud Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsuses (ERHS VTK) ja mida ERR ka toetas.</p> <p>ERR peab oluliseks, et eelnõuga on sõnaselgelt väljendatud ERRi tegutsemine erinevatel meediaplatvormidel ja erinevate meediateenuste osutamine raadio- ja teleteenuse kõrval. ERR avaliku ülesande määratlus on ka kehtivas seaduses olnud kõikehõlmav, kuid teadaolevalt on tänane regulatsioon andnud võimaluse mitmetimõistetavuseks ja toonud kaasa Euroopa Komisjonini jõudnud tarbetu ja kurnava vaidluse. Seaduse muutmine on kindlasti oluliseks faktoriks vaidluse lahendamisel. On äärmiselt oluline, et ERRi ülesanne on määratletud nii, et see</p>	<p>Mittearvestatud. Kultuuriministeerium on seisukohal, et MeeTS-is ja Euroopa meediavabaduse määruses sätestatud meediateenuse mõiste hõlmab ka veebiteenuseid, mistõttu nende eraldi nimetamine eelnõus ei ole otstarbekas. ERHS § 2 lõike 2 kohaselt tuleb seaduses reguleerimata küsimustes rakendada meediateenuste seaduses meediateenuse osutaja ning teistes õigusaktides Rahvusringhäälingu tegevuse kohta sätestatud. See tähendab, et ERHS lähtub meediateenuse ja meediateenuse osutaja mõistest MeeTS-is ning MeeTS omakorda Euroopa meediavabaduse määrusest.</p> <p>Sõnaselge veebiteenuste nimetamine võib tekitada õiguslikku ebakindlust või piiranguid tulevaste platvormide suhtes, mis praegu veel teada ei ole. Liigne seaduse täpsustamine võib piirata ERR-i paindlikkust auditooriumi ootustele vastata ning vajada täiendavaid</p>

	vastaks auditooriumi ootustele, oleks avaliku huvi seisukohast laiapõhjaline ja jõuaks avalikkuseni tehnilistel platvormidel, kuhu on liikunud auditoorium. Kuigi teiste meediateenuste mõiste alla loetakse meediateenuste seaduse ja EMFA kohaselt ka meediateenuse osutaja veebiteenused, pooldaksime seaduses selle sõnaselgemat väljatoomist või meediateenuste mõiste avamist.	seadusemuudatusi uute tehnoloogiate või platvormide ilmnemisel.
2.	ERR toetab mehhanismi loomist avalike teenuste hindamiseks, mis esmakordselt arvestab juba 2009. aastal vastuvõetud Euroopa Komisjoni teatistes riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta avalik-õigusliku ringhäälingu suhtes 2009/C 257/01 (nn Ringhäälinguteatis) toodud soovitusi liikmesriikidele. Uute avalike teenuste hindamine annab kindluse ERRile, et osutatavad teenused vastavad ühiskonna demokraatlikele, kultuurilistele ja sotsiaalsetele vajadustele ja välistavad konkurentsimoонutused meediasektoris.	Teadmiseks võetud.
3.	2024. aasta 7. mail jõustunud Euroopa meediavabaduse määruse (EMFA) artikkel 5 sätestab kohustuse liikmesriikidele tagada, et avalik-õiguslike meediateenuse osutajate rahastamismenetlused põhinevad eelnevalt kehtestatud läbipaistvatel ja objektiivsetel kriteeriumidel ning et avalik-õiguslikel meediateenuse osutajatel on piisavad, kestlikud ja prognoositavad rahalised vahendid, mis vastavad nende avaliku teenuse osutamise ülesandele ja võimele selle raames areneda. Määruse põhjenduspunkt 31 rõhutab, et on vaja tagada, et avalik-õiguslikud meediateenuse osutajad saaksid kasu läbipaistvatest ja objektiivsetest rahastamismenetlustest, mis tagavad piisavad ja stabiilsed rahalised vahendid nende avaliku teenuse osutamiseks, võimaldavad planeerimise prognoositavust ja lubavad neil avaliku teenuse osutamise raames areneda. Eelistatavalt tuleks sellise rahastuse üle otsustada ja see eraldada mitmeaastases arvestuses kooskõlas avalik-õiguslike meediateenuse osutajate avaliku teenuse osutamisega, et vältida	<p>Osaliselt arvestatud. Seletuskirja on täpsustatud selgitusega, kuidas kujunevad kavandatavad toetuse summad nelja aastaseks perioodiks iga aasta kohta eraldi ning milliseid näitajaid võetakse arvesse makromajandus ja rahandusprognoosist toetussummade kujunemisel.</p> <p>Kultuuriministeerium tunnistab, et VTK-s pakutud lahendus, ei leidnud Rahandusministeeriumi heakskiitu ning kuna 2024. aasta 7. mail jõustunud Euroopa meediavabaduse määruse nõuded on täitmiseks kohustuslikud, tuli leida uus lahendus. Leiame, et uus lahendus tagab samuti ERR-i rahastamise sõltumatuse, stabiilsuse ja prognoositavuse, minimeerides samal ajal täitevvõimu sekkumise ja poliitilise mõjutamise riski. Seda, kas väljapakutud rahastamisskeem on täielikult vastavuses EMFA artikliga 5 hindab komisjon hiljemalt 8. augustiks 2028 ja pärast seda iga nelja aasta järel.</p> <p>Nõustume, et eelnõus olev sõnastus „või muud juhtumid, mis on</p>

<p>igaaastaste eelarveläbirääkimiste lubamatu mõju riski.</p> <p>ERR jääb jätkuvalt eelistama Kultuuriministeeriumi koostatud ERHS VTKs väljapakutud finantseerimismudelit, mille kohaselt oleks riigieelarve toetuse aluseks valem, mis vastab teatud protsendile üle-eelneva kalendriaasta laekunud aktsiisimaksudest ja füüsilise isiku tulumaksust. Nimetatud rahastamismudel tagaks täielikult vastavuse Euroopa meediavabaduse määrusega ja välistaks täitevvõimu sekkumise ning poliitilised mõjutused riigieelarvest eraldatava toetuse kujundamisel.</p> <p>Ehkki eelnõu seletuskirjas on läbivalt märgitud, et eelnõus pakutud finantseerimisskeem tagab ERRi rahastamise sõltumatuse, ei saa sellega täielikult nõustuda. Mõõname, et võrreldes kehtivas seaduses oleva mehhanismiga, mille kohaselt määratakse ERRile riigieelarveline toetus iga-aastaselt, on eelnõus pakutu näol siiski liigutud rahastamise aluse stabiilsuse poole. Paraku aga võimaldab eelnõu sõnastus siiski ebastabiilsust ja prognoosimatust ka pakutud neljaaastase perioodi vältel.</p> <p>Eelnõus sätestatud seaduse § 10 lõige 6 jätab võimaluse vähendada järgmiseks nelja-aastaseks perioodiks ettenähtud summat, kui see on tingitud märkimisväärselt majanduslangusest, riigikaitselistest vajadustest või muudest erakorralistest asjaoludest. Antud lahtine loetelu jätab võimaluse väga laiaks tõlgendamiseks ja summa vähendamiseks. Riigieelarve seaduse § 33¹ lõike 2 kohaselt muudetakse eelmise perioodi eelarvestraategias esitatud teavet eelseisvate aastate kohta uue eelarvestraategia kinnitamisel vaid juhul, kui on muutunud tulemusvaldkonna üldeesmärk, Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm, riigi eelarvepoliitilised põhisuunad, makromajandusprognoos, rahandusprognoos või asjaomane õigusakt.</p>	<p>vajalikud avaliku teenuse jätkusuutlikkuse tagamiseks“ on avar, kuid see on teadlik valik. Selline lähenemine võimaldab tagada rahastuse ka ettenägematute olukordade korral, mis on vajalikud ERR-i tegevuse jätkusuutlikkuse tagamiseks, ilma et iga kord peaks seadust muutma. See on oluline, kuna seaduse muutmine on keerukas ja aeganõudev protsess.</p> <p>Leiame, et eelnõu võimaldab tagada raamlepingu alusel ERR-i tegevuse jätkusuutlikkuse sihtotstarbeliste toetuste näol, sealhulgas vajadusel personali palkade katmiseks lisatoetuse eraldamise. Kuigi eelnõu ei taga automaatselt, et selline rahastus igal juhul eraldatakse, loob see seaduslikul alusel vajaliku võimaluse toetuse suurendamiseks ilma igakordse seadusemuudatuseta. Samal ajal säilib baasrahastuse stabiilsus: nelja-aastase perioodi jooksul ei ole lubatud baasrahastust vähendada, välja arvatud juhul, kui see on tingitud märkimisväärselt majanduslangusest, riigikaitselistest vajadustest või muudest erakorralistest asjaoludest. Selline lähenemine tagab avaliku teenuse jätkusuutlikkuse ning paindlikkuse ootamatute olukordade lahendamiseks, samal ajal kaitstes ERR-i põhitegevuse rahastust.</p> <p>Nõustume, et seletuskirjas toodud selgitus, kus on raamlepingu algusaastat põhjendatud sellega, et selline ajastus võimaldab raamlepingu kehtivuse loogilist sidumist Riigikogu valimistsükliga, ei ole otstarbekas, mistõttu oleme muutnud selgituse fookust, kuid jätame sätte sisu muutmata. Perioodi valikul on lähtutud praktilisest vajadusest tagada piisav ajavaru muudatuste rakendamiseks ja rahastusmudeli ettevalmistamiseks. Kui seadus jõustub 2026. aasta teises pooles, jääb 2027. aasta raamlepingu tehniliseks üleminekuperioodiks, mille jooksul on võimalik koostada raamlepingu projekt, kavandada rahastus ning vajaduse korral viia läbi Euroopa Komisjoniga riigiabi loa taotlemise menetlus. Ajastuse valik on seega põhjendatud nii õigusliku, eelarvelise kui</p>
---	--

<p>Rahandusministeeriumi veebilehel kirjeldatakse rahandusprognoosi sisu järgnevalt: Maksutulude prognoos põhineb makroprognoosil, mis lähtub globaalsest majandusolukorrast, Eesti väliskaubanduspartnerite väljavaadetest, meie majanduse arengufaasist ning planeeritud maksumuudatustest. Prognoositakse kõiki tähtsamaid makronäitajaid, nagu sisemajanduse kogutoodang, inflatsioon, tööpuudus ja hõive, tarbimine ja investeeringud jne. Majandusprognoosi kasutavad valitsus ja riigikogu eelarvepoliitiliste otsuste tegemisel ning ettevõtjad oma strateegiliste plaanide koostamisel. Prognoosi seletuskiri annab ka laiemale avalikkusele ülevaate viimasest majandusarengust ning väljavaatest järgneavaks neljaks aastaks.</p> <p>Eelnõu seletuskirjas võiks täpsemalt lahti kirjutada, kuidas kujunevad kavandatavad toetuse summad nelja aastaseks perioodiks iga aasta kohta eraldi ning milliseid näitajaid võetakse arvesse makromajandus ja rahandusprognoosist toetussummade kujunemisel. Selgusetuks jääb, kas summade kujunemisel arvestatakse nelja aasta inflatsiooni prognoosiga, mis tagaks ERRi toimekindluse ja jätkusuutlikkuse teenuste osutamisel.</p> <p>Eelnõus sätestatud seaduse § 10 lõikes 5 on märgitud, et ERRile võib lisaks iga-aastasele riigieelarvelisele toetusele eraldada sihtotstarbelisi eraldisi riigikaitseliste ülesannete täitmiseks, elutähtsate teenuste osutamiseks ja muudel juhtudel, kui see on vajalik ERRile seadusega pandud ülesannete jätkusuutlikuks täitmiseks. Selline loetelu on positiivne, arvestades, et pakutud regulatsioon ei paku täielikku kindlust nelja-aastase perioodi jooksul määratud toetuse summa suuruse kujunemise osas. Teisalt aga ei anna see ka kindlust, et näiteks valdkondlikel</p>	<p>ka praktilise ettevalmistuse vajadusega. Lisaks tuleb arvestada, et seaduse jõustumine võib viibida, mis omakorda mõjutaks rakendamise ajakava. Kui muudatused ei jõustu planeeritud ajal, ei oleks realistlik alustada raamlepingu rakendamist 2027. aastast.</p>
---	---

<p>palgaläbirääkimistel (antud juhul kultuuritöötajad) saavutatud töötasu tõusuks eraldatavad vahendid jõuavad ka ERRi toetuse hulka. Seletuskirjas küll on toodud, et sihtotstarbeliste toetuste abil saab katta vajalikke personaliressursse, kuid nagu eelpool märgitud jääb pakutud regulatsiooni valguses ERR riigieearvest eraldatavate toetuste saamisel siiski täielikult sõltuma täitevvõimu igakordsetest otsustest. Nimetatud lisavahendite eraldamise peaks eraldi seaduse tekstis välja tooma.</p> <p>Seega ei saa ERR nõustuda seletuskirjas läbivalt rõhutatuga, et väljapakutud rahastamisskeem on täielikult vastavuses EMFA artikliga 5 liikmeriigile pandud kohustusega luua avalik-õiguslikule meediateenuse osutajale kestlikud, piisavad ja prognoositavad rahastamise alused, mis tagaks nende sõltumatuse. Teeme ettepaneku väljapakutud nelja-aastases rahastamisskeemis toetussumma kujunemise alused veelkord läbi vaadata ja sätestada need kujul, mis vähendaks poliitilise otsusega sekkumise võimalust perioodi kestel ja seeläbi prognoosimatust ning sõltumatust.</p> <p>Eelnõu punktis 26 toodud rakendusättega kirjeldatakse esimese raamlepingu sõlmimise mehhanism. Rakendussätte kohaselt sõlmitakse esimene raamleping hiljemalt 2026. aasta 30. septembriks ja see kehtib 1.01.2028. - 21.12.2031. Seletuskirjas on raamlepingu algusaastat põhjendatud sellega, et selline ajastus võimaldab raamlepingu kehtivuse loogilist sidumist Riigikogu valimistsükliga ning loob ajapuhvri toetuse suuruse prognoosimiseks ja kavandamiseks. ERR ei toeta esimese raamlepingu algusaasta edasilükkamist aasta võrra võrreldes seaduse jõustumisega.</p>	
---	--

	<p>Vastavalt riigieelarve seaduse §le 34¹ kinnitatakse riigieelarvestrateegia arvestusega, et riigieelarve eelnõu esitatakse Riigikogule hiljemalt kolm kuud enne järgmise eelarveaasta algust st hiljemalt 1. oktoobriks. Riigieelarvestateegia koostamine toimub seega ajal, mil muudatused ERHSis juba on jõustunud (1. juuni 2026). Seega on võimalik planeerida järgmine nelja-aastane tsükel juba algusega aastal 2027. Ei ole põhjendatud, et seaduse jõustumise järel peaks ERRi tegevuse kavandamine sarnaselt tänasele ebastabiilsele rahalisele seisule olema pärsitud veel ühe aasta. Juhul, kui pakutud nelja-aastane rahastamisskeem rakenduks, oleks ERRil juba võimalus oma tegevust planeerida pikemas ajavahemikus kui seda on eelarveaasta.</p>	
Konkurentsiamet		
1.	<p>Seaduse muudatusega täiendatakse seadust § 6¹ lg-ga 5 järgmises sõnastuses: enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud meediaturu mõju hindamist võib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet taotluse alusel küsida Konkurentsiametilt konkurentsianalüüsi. Seaduse eelnõus, eelnõu seletuskirjas ega ka rakendusakti kavandis ei ole välja toodud Konkurentsiameti pädevusi ega ka konkurentsianalüüsi mahtu. Kas konkurentsianalüüsi raames on ametil õigus nõuda teavet ja vastavatel isikutel kohustus seda ka esitada? Missuguse menetluse raames selline konkurentsianalüüs läbi viiakse? Oluline on seegi, missugune on analüüsi maht, sest sellest johtub selle teostamiseks vajalik aeg. Saame aru selliselt, et ettepaneku kohaselt oleks kõnealune turuanalüüs võrreldav analüüsiga, mida Konkurentsiamet teostab koondumist kontrollides, millest tulenevalt palume seletuskirja selles osas vastavalt täiendada. Lisaks palume lahendada pädevuse küsimuse seoses teabe nõudmisega. Eelnõu seletuskirjas on ära toodud, et avalike meediateenuste mõju hindamise regulatsioonist on mõjutatud</p>	<p>Osaliselt arvestatud. Täiendame seletuskirja, et täpsustada Konkurentsiameti kaasamise sisu ja ulatust uue meediateenuse mõju hindamise menetluses. Kavandatav lahendus näeb ette, et Konkurentsiamet kaasatakse halduskoostöö korras menetluse selles etapis, millele järgneb mõju hindamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus.</p> <p>Konkurentsiameti konkurentsianalüüsi ei kavandata iseseisva menetlusena, vaid see toimub TTJA algatatud haldusmenetluse raames halduskoostöö korras. Seetõttu ei teki Konkurentsiametil eraldiseisvat teabe nõudmise õigust ega menetluslikku alust kohustada kolmandaid isikuid teavet esitama. Konkurentsiamet kasutab TTJA poolt esitatud teavet, mille TTJA on saanud meediateenuse osutajalt koos uue meediateenuse mõju hindamise taotlusega või menetluse käigus täiendavalt kogutud materjalidena.</p> <p>Konkurentsiameti sisend oleks suunatud TTJA otsustusprotsessi toetamiseks (kui ta peaks seda vajama), et hinnata, kas mõju</p>

	<p>TTJA ja Kultuuriministeerium. Kui Konkurentsiamet teostab konkurentsiolekukorra analüüsi, siis on sellest mõjutatud ka Konkurentsiamet. Kuigi ilmselt ei ole võimalik ette hinnata uute meediateenuste turule toomise sagedust, on ometigi tegemist lisakohustusega Konkurentsiameti jaoks, sest sagedusest sõltumata tuleb teenuse tagamiseks hoida vajalikku kompetentsi ja piisavat ressursi, et vajadusel vastavaid analüüse teha. Hindame kuluks ca 0,3 FTE-d, mille suuruseks on ca 20 000 eurot aastas, milline kulu tuleb eelnõuga lahendada.</p>	<p>hindamise taotlus tuleks rahuldada. Analüüs võiks keskenduda üksnes turustruktuuri ja konkurentsiolekukorra aspektidele, sh hinnangule, kas kavandatud uus meediateenus võib oluliselt mõjutada turgu või konkurentsi erasektori meediateenuse osutajate suhtes. Nõustume, et selline konkurentsianalüüs oleks sisult sarnane konkurentsiseaduse § 22 lõikes 1 sätestatud koondumise hindamise põhimõtetele, keskendudes turupositsioonile, turulepääsu takistustele, nõudlusele ja pakkumisele ning turuosaliste ja tarbijate huvidele.</p> <p>Pärast Konkurentsiameti sisendi saamist teeb TTJA otsuse, kas taotlus mõju hindamiseks rahuldada või mitte. Alles pärast positiivset otsust tellib TTJA mõju hindamise erasektorilt riigihangete seaduses sätestatud korras või teeb selle ise.</p> <p>Analüüsi mahtu on keeruline ette määrata, sest see sõltub konkreetsest uuest meediateenusest. Kuna selliseid menetlusi võib eelduslikult toimuda harva (ligikaudu kord 5 või 10 aasta jooksul), ei tekita kavandatud kaasamisviis Konkurentsiametile püsivat lisakoormust ega vajadust täiendava ressursi järele.</p>
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet		
1.	<p>Avalike meediateenuste mõju hindamise otstarbekus.</p> <p>TTJA palub Kultuuriministeeriumil veelkord kaaluda, kas avalik-õigusliku ringhäälingu uute meediateenuse mõju hindamise süsteemi juurutamine on praeguses majandusolukorras otstarbekas samm, arvestades, et tegemist ei ole Euroopa Liidu õigusest tuleneva kohustusega (EL-s on ligikaudu pooled riigid süsteemi juurutanud) ning ootus avalikule sektorile on kulutusi piirata. Samuti väärib märkimist, et avalik-õigusliku meedia avaliku väärtuse testid on eri riikides saanud märkimisväärt kriitikat meediavaldkonna ekspertidelt, järgnevalt vaid mõned näited kriitikast. Avaliku väärtuse testile on ette heidetud liigset</p>	<p>Selgitame. Kultuuriministeerium ei saa nõustuda väitega, et avalik-õigusliku ringhäälingu uute meediateenuste mõju hindamise kohustus ei tulene Euroopa Liidu õigusest. Avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise reeglid tuginevad Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artiklil 106 lõige 2 ja 107 ning Amsterdami protokollil. Euroopa Komisjoni 2009. aasta ringhäälinguteatise (p 88) on selgesõnaliselt sätestatud, et tagamaks et oluliste uute audiovisuaalteenuste riiklik rahastamine ei moonutaks kaubandust ja konkurentsi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, peavad liikmesriigid hindama avaliku konsultatsiooni tulemuste alusel uue teenuse üldist turumõju, võrreldes olukorda kavandatava uue</p>

<p>bürokraatiat, kulukust ning asjaolu, et taoline test ei saa objektiivselt hinnata sisuliselt poliitilise otsuse tegemist, kui suures ulatuses on riik valmis avalik-õiguslikul meedial võimaldama kommertsturule sekkumist. Mõiste "avalik väärtus" ise on kriitikute sõnul liiga ähmane ja raskesti defineeritav. Samuti on leitud, et avaliku väärtuse test võib pärssida avalik-õigusliku meedia arengut uutesse meedia vormidesse, eelkõige just testiga kaasnevate kulude tõttu. Ka Tallinna Ülikool viitas oma Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsusele antud tagasisides, et leidub küllalt palju tõendust avaliku väärtuse testide ebatõhususe kohta.</p> <p>Ühtlasi tasub välja tuua, et 2020. aasta seisuga oli läbi viidud 91 avaliku väärtuse testi, millest vaid viiel juhul leiti, et uue teenusega turule tulek ei teeni avalikke huvisid piisavalt, et õigustada konkurentsioiguslikku riivet⁴. Seega lõppevad avaliku väärtuse testid vaid 5,5% juhtudel järeldusega, et uue avaliku teenuse turule toomine pole põhjendatud. See fakt omakorda on selge viide, et avalik-õigusliku ringhäälingu uute meediateenuse mõju hindamise süsteemi juurutamine ei ole Eestis hetkel otstarbekas. TTJA hinnangul ei ole olukorras, kus riigil tuleb avaliku sektori kulutusi kärpida ning ka avalik õigusliku ringhäälingu eelarvelised vahendid pidevalt vähenevad, mõistlik teha kulutusi uuringutele ja analüüsidele, millest tulenev lisaväärtus on paljude ekspertide poolt kahtluse alla seatud.</p>	<p>teenusega ja ilma selleta. Uuele teenusele peab eelnema mõjuanalüüs, millega hinnatakse kavandatava muudatuse vastavust Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 107 ja 106 lõige 2. Sellise analüüsi puudumine võib tuua kaasa riigiabi reeglite rikkumise.</p> <p>Eelnõus kavandatud mõju hindamise regulatsioon on seega vajalik selleks, et tagada ERR-i rahastuse ja tegevuse vastavus Amsterdami protokollis ja Euroopa Liidu toimimise lepingus ning selle alusel kehtestatud ringhäälinguteatise sätetud nõuetele ning välistada võimalikud riigiabi rikkumise riskid. Seetõttu on mõju hindamise süsteemi kehtestamine mitte ainult õiguspärane, vaid ka vajalik Eesti kohustuste täitmiseks Euroopa Liidu õiguse raames.</p> <p>Kultuuriministeerium leiab, et asjaolu, et avaliku väärtuse testid on teistes riikides saanud kriitikat, ei ole argument mõju hindamise süsteemi kehtestamata jätmiseks.</p> <p>Eelnõus on mõju hindamise tingimused ja kord kavandatud selliselt, et vältida liigset halduskoormust, samal ajal tagades, et ERR-i innovatiivsust ja arengut uutesse meediavormidesse ei piirata. Hindamisele kuuluvad vaid need teenused, mis võivad realselt mõjutada meediaturgu ja ERR-i avaliku teenuse piire, mitte kõik ERR-i meediateenused.</p> <p>Lisaks on mõju hindamise taotlejate ring teadlikult piiritletud, et tagada menetluse asjakohasus ja vältida pahatahtlikku või põhjendamatut sekkumist ERR-i tegevusse. Selline lahendus võiks tagada süsteemi eesmärgipärase ja tõhusa toimimise, vältides samas teistes riikides esinenud probleeme, nagu liigne bürokraatia või innovatsiooni pärssimine.</p>
--	---

		<p>Kultuuriministeerium ei nõustu seisukohaga, et mõju hindamise süsteemi otstarbekust saaks mõõta üksnes nende juhtude arvu järgi, kus hindamise tulemusel leitakse, et uue teenuse turule toomine ei ole põhjendatud. Kui kasvõi ühel juhul jõutakse sellise järelduseni, on mõju hindamise eesmärk täidetud, sest tagatud on läbipaistvus, konkurentsi kaitse ning avalike ressursside sihipärane kasutamine.</p> <p>Samuti ei saa madal protsent eitada süsteemi tõhusust, vaid pigem näitab see, et avalik-õiguslikud ringhäälingud on oma tegevuse planeerimisel juba ise hinnanud uute teenuste mõju adekvaatselt ning kavandavad neid vastavuses avaliku teenuse ülesandega. Sellisel juhul on mõju hindamise mehhanism täitnud ennetava ja tasakaalustava rolli, ilma et see piiraks ERR-i arengut või tooks kaasa ülemäära halduskoormust.</p>
2.	<p>Avalike meediateenuste mõju hindamise metoodika.</p> <p>Juhul, kui siiski peetakse otstarbekaks avalik-õigusliku ringhäälingu uute meediateenuse mõju hindamise süsteemiga edasi liikuda, peab TTJA tarvilikuks, et Kultuuriministeerium täiendaks eelnõu juurde kuuluvat rakendusakti „Eesti Rahvusringhäälingu uue meediateenuse mõju hindamise tingimused ja kord“ kavandit. Meenutame, et Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuses lubas Kultuuriministeerium, et detailsem avalike teenuste mõju hindamise tingimused ja metoodika kehtestatakse rakendusakti tasandil. Samuti nähtus eelnõu seletuskirjast (lk 11), et hindamismetoodika töötatakse välja rakendusaktis. Hetkel puudub rakendusaktis mõju hindamise metoodika kirjeldus, rakendusakti kavandi § 6 lg 1 mainib vaid, et mõju hindaja peab uue meediateenuse mõju hindamise korraldama hindamismetoodika alusel. Taotleja jaoks ei saa pidada õigusselgeks olukorda, kus neil puudub enne taotluse esitamist ülevaade metoodikast, mille alusel</p>	<p>Arvestatud. Kultuuriministeerium kinnitab, et rakendusakti „Eesti Rahvusringhäälingu uue meediateenuse mõju hindamise tingimused ja kord“ kavandisse lisatakse detailne hindamismetoodika. Taotlejad saavad enne taotluse esitamist tutvuda metoodikaga, mis tagab õigusselguse ja võimaldab adekvaatselt valmistuda hindamisprotsessiks. Metoodika väljatöötamisse kaasatakse nii TTJA kui ka võimalikud teised puudutatud isikud, et arvestada kõigi osapoolte seisukohti ja kogemusi. Metoodika ei pea lõplikult valminud olema eelnõu vastuvõtmise hetkeks. See võib jõustuda hiljem, sõltuvalt sellest, kas paralleelselt jõutakse rakendusakti ja metoodika valmis. Oluline on, et see oleks enne hindamisprotsessi algust kättesaadav.</p> <p>Lisaks on oluline rõhutada, et TTJA on juba määratud sõltumatuks meediaregulaatoriks Eestis ning on võtnud endale vastava pädevuse. Seetõttu on TTJA-l õigus ja vajalik osaleda hindamismetoodika väljatöötamisel ning vajadusel tuleb oma pädevust laiendada uute</p>

	<p>võimalikku uue meediateenuse mõju hindamist läbi viima asutakse. Eriti oluline on rakendusakti tasandil metoodika väljatöötamine ja sellega kaasnev avalik arutelu teistes riikides juurutatud avaliku väärtuse testidele laekunud hulgalise kriitika tõttu. Lisaks märgime, et TTJA-l puudub ekspertteadmine, kuidas vastavat metoodikat välja töötada. Seega tuleb rakendusakti kavandit täiendada vastava hindamismetoodika kirjeldusega. Rõhutame, et kui eelnõu ettevalmistamise faasis ei ole lisanduva kohustuse osaks olevat metoodikat läbi mõeldud, siis on võimatu adekvaatselt hinnata kohustustega osapooltele kaasnevat mõju.</p>	<p>ülesannete täitmiseks, sh uute meediateenuste mõju hindamise süsteemi loomiseks. TTJA esindab Eestit ka rahvusvahelisel tasandil, osaledes Euroopa järelevalveasutuste rühmas ja teistes rahvusvahelistes meediavaldkonna võrgustikes, mis meie hinnangul kinnitab reguleeriva asutuse kompetentsi ja vastutust selliste ülesannete täitmisel.</p>
3.	<p>Muu rakendusakti kavandit puudutav.</p> <p>Rakendusakti kavandis on mitmel juhul (nt § 4 lg 4, § 5 lg 7) mindud haldusmenetluse tähtaegade seadmisega äärmiselt detailseks. TTJA kogemus nii loa- kui järelevalvemenetlustes näitab, et liiga detailne menetlustähtaegade reguleerimine ei ole praktikas mõistlik. Oluline on seada haldusmenetluse läbiviimisele tähtaeg, kuid erinevateks toiminguteks võiks menetluse asjaolusid arvestades nii haldusorganile kui menetlusosalistele jätta paindlikkuse. Heaks eeskujuks on siin näiteks välisinvesteeringu usaldusväärsuse hindamise seadus, kus investeeringu hindamisele on seatud tähtaeg, kuid selle raames toimingute teostamine jäetud lähtuvalt haldusmenetluse üldpõhimõtetest haldusorgani kujundada. TTJA leiab täiendavalt, et puudub vajadus dubleerida rakendusaktis juba haldusmenetluse seaduses ja halduskohtumenetluse seadustikus reguleeritavat vaide- ja kaebeõigust (rakendusakti kavand § 9).</p>	<p>Osaliselt arvestatud. Kultuuriministeerium märgib, et liigne detailsus seaduse tasandil ei oleks mõistlik, kuid rakendusaktis peab haldusorgan teatud toimingud tegema kindlaks määratud tähtaja jooksul, sest menetlustähtaeg on kindlaksmääratud ajavahemik, millega on seotud õiguslikud tagajärjed.</p> <p>Menetlustähtaegu on otstarbekas kehtestada, kui menetlus tuleb tervikuna läbi viia kindla tähtaja jooksul ning on alust arvata, et menetlusosalise toimingute tegemiseks tähtaja määramata jätmisel võib menetlus venima jääda. Tähtaegade kehtestamine rakendusakti tasandil on vajalik eelkõige selleks, et uute meediateenuste pakkumisega alustamine ei veniks põhjendamatult või et ERR saaks kiiremini teada, kui teenuse pakkumine ei ole lubatav. Menetluse viibimine piirab taotleja õigusi ja vabadusi, mistõttu on tähtaegade kehtestamine oluline.</p> <p>Plaanis on kehtestada maksimumtähtajad, mida arutatakse enne rakendusakti kehtestamist kõigi osapooltega ning mis peavad arvestama nii riigihangete läbiviimise kui ka võimalike vaidlustustega. Juhime tähelepanu, et TTJA pooldas VTK tagasiside kohaselt tähtaegade kehtestamist rakendusakti tasemel. TTJA märkis,</p>

		et mudeli koostamisel tuleks määratleda tähtajad, sh avaliku konsultatsiooni läbiviimise, mille jooksul avaliku väärtuse test tuleb läbi viia ja otsus teenuse turule tuleku kohta langetada. See tagab ERR-le kui tulevasele teenuse osutajale ning tulevasele hindajale selguse tegevuste planeerimisel.
4.	<p>Avalike meediateenuste mõju hindamise kulud.</p> <p>Eelnõust ja rakendusakti kavandist jääb selgusetuks, kes tasub algselt uue meediateenuse mõju hindamisega seotud kulud teenuse osutajale, kui mõju hindaja on pidanud vajalikuks tellida mõju hindamise riigihangete seaduses sätestatud korras. Rakendusakti kavandi §-st 8 nähtub, et mõju hindaja peab mõju hindamise kuluarvestust ja kulude katmine toimub mõju hindamise otsuses ettenähtud korras. Arvestades, et teenuseosutajad soovivad teenuse eest tasumist reeglina 14 päeva jooksul, siis selle ajaga ei ole võimalik hindamisaruande alusel jõuda otsuseni ning anda kulu katjale mõistlik tasumise aeg, nagu näeb ette rakendusakti kavandi § 8 lg 4. Lisaks tuleb arvestada, et mõju hindamise otsus on vaidlustatav, vaidluse käigus on vaidlustajal võimalik kohtumenetluse käigus taotleda esialgse õiguskaitse kohaldamist, mis võib hõlmata ka mõju hindamise kulude katmist. Esialgse õiguskaitse kohaldamisel ei ole võimalik kulu katjat kohustada mõju hindamise kulusid katma. Sellest hoolimata on mõju hindamise teenuse osutajal õigus tema osutatud teenuste eest tasumisele mõistliku tähtaja jooksul. Juhul, kui Kultuuriministeerium leiab, et mõju hindamise teenuse eest peaks esmalt tasuma mõju hindaja, siis vajab rakendusakti kavandis täpsustamist, kas kulude hüvitamine Eesti Rahvusringhäälingu või muu meediateenuse osutaja poolt toimub otse TTJA-le või sarnaselt sunniraha ja väärtotrahvidega laekub antud summa riigieelarvesse. Viimasel juhul vajab rakendusakti kavandis ka täpsustamist, kuidas toimub mõju hindamise teenuste eest tehtud</p>	<p>Mittearvestatud. ERR ei saa olla mõju hindamise teenuse tellija, kuna see oleks vastuolus mõju hindamise eesmärgi ja menetluse erapooletuse põhimõttega. Mõju hindamise menetlus on olemuselt järelevalveline ja hinnanguline protsess, mille käigus kontrollitakse, kas ERR-i uus meediateenus vastab Euroopa Liidu riigiabi reeglitest tulenevatele nõuetele ja ei moonuta konkurentsi. Sellises menetluses ei saa menetlusosaline samal ajal olla nii hindamise objekt kui ka hindamise tellija. Seega ERR-i osalemine hankemenetluses teenuse tellijana tekitaks kaheldava huvide konflikti, sest ERR-i majanduslik ja institutsionaalne huvi on, et hinnatav teenus saaks positiivse hinnangu. Avaliku teenuse mõju hindamine peab olema sisuliselt ja vormiliselt sõltumatu ning läbipaistev, mida ei saa tagada juhul, kui hindamise tellib hinnatav isik ise.</p> <p>Samuti oleks ERR-i kaudu teenuse tellimine vastuolus riigihangete seaduse §-ga 3, mille kohaselt on hankija kohustatud tagama hangete läbiviimisel võrdse kohtlemise ja huvide konflikti vältimise. Kui ERR telliks hindamise, mis puudutab tema enda turupositsiooni ja potentsiaalset konkurentsieelist, ei oleks võimalik tagada nende põhimõtete järgimist.</p> <p>Kultuuriministeerium on jätkuvalt seda meelt, et mõju hindamise kulude eest arvestust pidavaks isikuks peaks olema sõltumatu meediaregulaatori ülesandeid täitev TTJA. Amet korraldab hindamise tellimise ning kannab vastutust nii hankemenetluse kui ka maksete tegemise eest teenuseosutajale. Selline korraldus tagab menetluse</p>

	<p>kulude hüvitamine TTJA-le.</p> <p>TTJA hinnangul oleks mõistlik lahendus, kus mõju hindamise teenuse telliks riigihangete seaduses sätestatud korras Eesti Rahvusringhääling ning tasuks tellitud teenuste eest ise. Kui ilmneb rakendusakti kavandi § 8 lg-s 6 kirjeldatud olukord, tuleks Eesti Rahvusringhäälingule luua võimalus nõuda tellitud teenuste eest kulude hüvitamist muu meediateenuse osutajalt, kes mõju hindamist taotles. Riske Eesti Rahvusringhäälingu erapoolikuse osas mõju hindamise teenuse tellimisel aitab maandada asjaolu, et Kultuuriministeerium täiendab kõnealust rakendusakti kavandit täpse mõju hindamise metoodikaga ning hindamisaruande alusel mõju hindamise otsuse teeb TTJA, nagu on sätestatud rakendusakti kavandi § 7 lg-s 1.</p>	<p>selguse ja ühtse vastutusahela.</p> <p>Hanketingimustes tuleks määrata teenuseosutajale selline maksetähtaeg, mis võimaldab TTJA-l enne tasumist mõju hindamise menetlus lõpule viia ja vajaduse korral kulud otsuse alusel sisse nõuda. Amet peab seejuures arvestama ka võimalike vaidemenetluste ja kohtuvaidluste kestust ning kavandama tähtajad selliselt, et tal ei tekiks vajadust kanda teise isiku eest kulusid.</p> <p>Kultuuriministeerium on kaalunud ka võimaliku ettemakse regulatsiooni loomist mõju hindamise teenuse eest tasumisel. Selline lahendus oleks teoreetiliselt võimalik, kuid praktikas keeruline rakendada, kuna teenuse eest tasumine sõltub otsuse sisust ja sellest, kas mõju hindamise tulemuseks on teenuse turule toomine lubatud või mitte. Kui makse toimuks ettemaksena, peaks muu meediateenuse osutaja kandma rahalist riski enne otsuse langetamist. Samuti suureneksid halduslikud ja finantsilised koormused, sh vajadus kontrollida ja tagasi nõuda ettemakstud summasid juhul, kui otsus ei võimalda teenuse turule tulekut. Seetõttu on otstarbekam, et teenuse osutajale makstakse tasu mõistliku tähtaja jooksul pärast hindamisotsuse tegemist.</p>
5.	<p>Avalike meediateenuste mõju hindamise taotluse riigilõiv.</p> <p>Hetkel ei nähtu eelnõust, et avalike meediateenuste mõju hindamise taotluse läbivaatamise eest tuleks tasuda riigilõiv. Samas kaasneb uue meediateenuse mõju hindamise taotluse läbivaatamisega haldusorganile kulu. Kaasnev kulu ei seisne vaid erasektori ettevõtetelt tellitavates teenustes, mille hüvitamise kohta on Kultuuriministeerium rakendusakti kavandis lahenduse ette näinud, vaid ka nii taotluse nõuetelevastavuse kontrollis kui taotlusele vastuse koostamises. Säärasteks olukordadeks on nii teistes kui meediateenuste valdkonnas reeglina ette nähtud</p>	<p>Mittearvestatud. Kultuuriministeerium ei pea põhjendatuks riigilõivu kehtestamist avalike meediateenuste mõju hindamise taotluse menetlemise eest. Juhime tähelepanu, et haldusmenetluste läbiviimine, sh uute menetlusliikide lisandumine (näiteks uus taotlusvoor avaneb), toob kaasa täiendava töökoormuse ka teistes valdkondades, kus menetluskoormuse suurenemist ei ole peetud aluseks riigilõivu kehtestamisel. Sellist praktikat, et iga uue menetlusülesandega kaasneks eraldi riigilõiv, ei ole seni avalikus sektoris rakendatud ning antud juhul ei peeta seda samuti vajalikuks, sest hindamisele</p>

	<p>riigilõiv, näiteks riigilõivuseaduse § 216 sätestab meediateenuste lubade taotluste läbivaatamise riigilõivud. TTJA hinnangul oleks ka uue meediateenuse mõju hindamise taotlusele mõistlik sätestada riigilõiv taotluse läbivaatamise eest. Eriti arvestades asjaoluga, et taotluste menetlemist võib ette tulla harva ning antud teemaga tegelevat püsivat ametikohta ei ole TTJA-l Kultuuriministeeriumi hinnangul mõistlik luua.</p>	<p>kuuluvate teenuste sagedus on pigem harv.</p> <p>Nõustume tähelepanekuga, et TTJA-le tähendab see töökoormuse vähesel määral suurenemist, sealhulgas ajakulu ja tööjõukulu suurenemist, aga taotluste menetlemist võib ette tulla harva ning pole tõenäoline, et selle ülesande täitmiseks on vaja TTJA-l luua uus ametikoht. Teenuste hindamise vajadus võib tekkida kord viie, kümne või kahekümne aasta jooksul. Seega leiame, et menetlusega kaasnev võimalik kulu ei kujuta TTJA eelarvele koormust.</p>